

KALLELSE

Kommunstyrelsens arbetsutskott kallas till sammanträde

Dag Onsdagen den 7 juni 2017
Tid Kl. 09.00
Plats Nacka stadshus, sammanträdesrummet Jelgava
Ordförande Mats Gerdau
Nämndsekreterare Görel Petersson

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justerande	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut	
4.	Utgångspunkter för nämndernas förslag till mål och budget 2018-2020 – ”ramärendet” KFKS 2017/19	
	Motioner och yttranden	
5.	Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning, SOU 2017:20 <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 207/336, UBN § 35	
6.	Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet, SOU 2017:35 <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 2017/473	
7.	Strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs <i>Motion den 6 februari 2017 av Sidney Holm (MP)</i> KFKS 2017/113, NTN § 88	
8.	Remiss av motioner	
9.	Övriga frågor	

2017-05-23

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/19

Kommunstyrelsen

Utgångspunkter för nämndernas förslag till mål och budget 2018-2020 – ”ramärendet”

Förslag till beslut

1. De ekonomiska ramar som redovisas i bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 23 maj 2017 ska ligga till grund för nämndernas budgetförslag avseende driftbudgeten.
2. Kommunstyrelsens verksamhetsutskott ska i budgetförslag för produktionsverksamheterna ange och beskriva de beräknade resultaten för respektive år 2018-2020. Detta ska följa föreslagna resultatkrav på 0,5 procent motsvarande 10 miljoner kronor för Valfärd skola och 3 miljoner kronor för Valfärd samhällsservice.
3. Kommunstyrelsens arbetsutskott ska för resultatenheter inom myndighets- och huvudmannorganisationen ange och beskriva de beräknade resultaten för respektive år 2018-2020.
4. Nämndernas, Nacka energi AB och Nacka vatten och avfall ABs förslag till mål och budget ska i förekommande fall omfatta förslag till ändringar i taxor och innehålla förslag om checknivåer. Om taxorna saknar indexreglering ska förslag med reglering tas fram.
5. Nämndernas förslag till mål och budget ska omfatta de motioner som remitterats för beredning i det ärendet.
6. Nämndernas, Nacka energi AB och Nacka vatten och avfall ABs förslag till mål och budget ska lämnas till stadsledningskontoret senast den 29 september 2017.
7. Nämnderna och enheterna inom kommunstyrelsens ansvarsområde ska i sina förslag till mål och budget 2018-2020 redovisa följande särskilda uppdrag:
 - a) Nämnderna ska utifrån de av kommunfullmäktige beslutade övergripande målen ange fokus för de tre kommande åren samt resultatindikatorer med årsmål.
 - b) Nämnderna ska beskriva utmaningar och möjligheter inom nämndens verksamhetsområde fram till år 2030.

- c) Nämnderna ska redovisa jämförelser med liknande kommuner avseende kostnadsnivå och effektivitet i verksamheten.
- d) Direktörer ges i uppdrag att till mål och budget 2018-2020 beskriva tre scenarier att genom effektivisering motsvarande 1, 3 och 5 procent, bidra till lägre kostnader för verksamheten, exempelvis genom digitalisering eller samordning.
- e) Direktörer ges i uppdrag att till mål och budget 2018-2020 se över hur intäkter och inkomster kan ökas inom såväl drift- som investeringsverksamheterna.

Sammanfattning

Detta ärende handlar om att kommunstyrelsen ska ange ekonomiska ramar och budgetdirektiv till nämnderna inför deras arbete med förslag till mål och budget för perioden 2018-2020.

Skattenettoökningen beräknas till cirka 163 miljoner kronor 2018 med oförändrad skattesats, samtidigt ökar kostnaderna. Nämndernas sammantagna volymökningar 2018 beräknas uppgå till cirka 133 miljoner kronor, störst ökning är inom utbildningsnämnden, äldrenämnden och socialnämnden.

Utrymmet för satsningar och kompensation för löner och priser är mycket begränsat, därför föreslås ingen generell pris- och lönekomensation för år 2018, men 1 procent för 2019 och 2020. Personalomkostnadspålägget lämnas oförändrat jämfört med 2017.

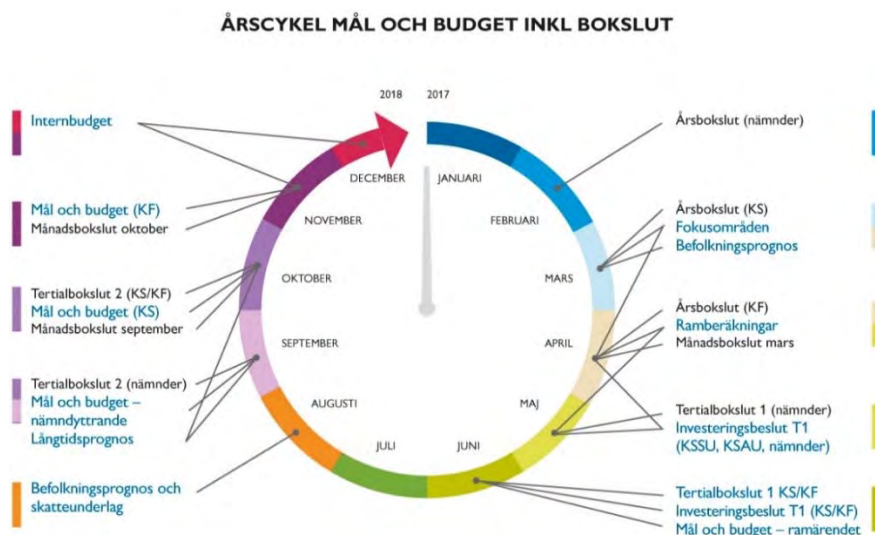
Investeringarna beräknas uppgå till 2,6 miljarder under åren 2017-2020. Låneskuldens årliga ökning beräknas till cirka 500 miljoner kronor.

Mål och budget – ramärendet

I ramärendet föreslås ekonomiska ramar för nämnderna för de tre kommande åren. Som grund till ramärendet ligger bedömningar av storleken på kommunens intäkter och kostnader under budgetperioden. Såväl intäkts- som kostnadsutvecklingen baseras till stor del på befolkningsutvecklingen. I bedömningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning är Sveriges kommuner och landstings prognoser om utveckling av bland annat ekonomi, befolkning, arbetade timmar i riket ett viktigt underlag. De kostnadsförändringar som beaktas i ramärendet är främst de som beror på volymutveckling, det vill säga att det blir fler, eller färre, personer i verksamheterna utifrån den prognostiserade befolkningsutvecklingen.

Utifrån det ekonomiska utrymme som de prognostiserade intäkterna och kostnaderna skapar föreslås ekonomiska ramar och förutsättningar för nämnderna. I ramärendet ger kommunstyrelsen uppdrag till nämnderna. Utifrån nämndernas förslag till mål och budget tar kommunstyrelsen fram ett samlat förslag till mål och budget för kommunen i oktober.

Beslut om mål och budget för de kommande tre åren tas slutligen av kommunfullmäktige i november.

Förutsättningar i arbetet med mål och budget 2018-2020

Omvärld

I samband med vårpropositionen bedömer regeringen att konjunkturåterhämtningen i världen fortsätter. Den globala BNP-tillväxten i världshandeln var 2016 måttlig, men tillväxten i världshandeln och den globala industriproduktionen steg i slutet av året. Under inledningen av 2017 finns det indikatorer som tyder på en starkare ekonomisk tillväxt den närmaste tiden. Den globala tillväxten bedöms stiga något.

Regeringens bedömning är att inflationen i de avancerade ekonomierna steg kraftigt i slutet av 2016 och början av 2017. Det var till stor del drivet av stigande energi-, råvaru- och livsmedelspriser. Den underliggande inflationen är dock överlag fortsatt låg. I euroområdet beror utvecklingen huvudsakligen på en jämförelsevis hög arbetslöshet och dämpad löneutveckling.

Sverige

I vårpropositionen bedömer regeringen att BNP-tillväxten i Sverige har varit stark under de senaste åren. Utvecklingen av flera indikatorer tyder på en fortsatt stark utveckling 2017. Tillväxten förväntas dock avta något under 2018. Detta bland annat till följd av ett något minskat bidrag från nettoexporten och en dämpad utveckling av den offentliga konsumtionen, framför allt till följd av minskade utgifter för migration och integration. Den offentliga konsumtionen har ökat i snabb takt de senaste åren och denna utveckling väntas fortsätta även 2017. Den starka utvecklingen beror i huvudsak på att efterfrågan på kommunala välfärdstjänster är stark till följd av ett snabbt ökande antal barn och äldre, det stora antalet nyanlända och regeringens satsningar inom välfärden. Efterfrågan på kommunala välfärdstjänster bedöms vara fortsatt hög 2018. Däremot beräknas den offentliga

konsumtionen totalt sett minska, framför allt till följd av minskade migrationsrelaterade utgifter. Dessutom bidrar den prognosprincip som tillämpas för regeringens prognoser och som utgår från nominellt oförändrade statsbidrag och kommunala skattesatser, till en dämpad utveckling.

År 2016 var sysselsättningsökningen särskilt stark inom de kommunala myndigheterna, trots att antalet subventionerade anställningar i stort sett var på samma nivå. Det förklaras till stor del av en större andel yngre och äldre i befolkningen som ökar efterfrågan på välfärdstjänster. Till följd av att efterfrågan i svensk ekonomi fortsätter att vara stark väntas antalet sysselsatta fortsätta att öka i snabb takt 2017. Denna ökningstakt väntas dock minska (ökningen blir långsammare), då BNP-tillväxten väntas bli lägre. Inom den kommunala verksamheten väntas sysselsättningen öka kraftigt 2017, till följd av den demografiska utvecklingen som medför ökad efterfrågan på välfärdstjänster.

Trots ett starkt arbetsmarknadsläge förväntas löneökningstakten 2017 bli lägre än genomsnittet 1993–2016. I kommunsektorn förväntas lönerna öka snabbare än i näringslivet, bland annat till följd av det statliga lärarlönelyftet, en särskild satsning på löner för undersköterskor och ett stort behov av att snabbt rekrytera personal i många av välfärdens verksamheter.

BNP-utveckling samt skatteunderlagets utveckling, utfall och (SKL-) prognos

	2016	2017	2018	2019	2020
BNP-utveckling	3,3	2,8	2,1	1,4	1,7
Faktiskt skatteunderlag	5,0	4,4	4,0	3,5	3,6
Realt skatteunderlag	2,6	1,5	1,1	0,4	0,7

SKL (Ekonomirapporten, maj 2017) bedömer i sin prognos att de närmaste åren kommer den kraftiga ökningen av antalet barn och äldre fortsätta. Ökningen väntas inte motsvaras av lika stor tillväxt i skatteunderlaget och fram till år 2020 kommer ett gap uppstå mellan underliggande intäkter och kostnader på 40 miljarder kronor om verksamheten fortsätter utvecklas som hittills.

Bedömningen är vidare att utvecklingen av skatteunderlaget kommer att dämpas under 2017 för att därefter fortsätta avta fram till 2020. Under de senaste två åren har kostnaderna ökat unikt mycket till följd av flyktingsituationen, men även intäkterna har ökat till följd av riktade statsbidrag. SKL räknar med att statsbidragen för flyktingar motsvaras av lika stora kostnader, med undantag för att ersättningschablonerna för ensamkommande barn från den 1 juli inte motsvaras av lika stor sänkning av kostnaderna.

Regeringens vårändringsbudget och ekonomiska vårproposition

Regeringen har lagt fram vårändringsbudget (som avser ändringar av budget för innevarande år) och vårproposition (som anger inriktning för kommande år). Sveriges kommuner och landsting sammanfattar de förslag som påverkar kommunerna (beloppen avser hela riket):

- Förstärkning av den sociala barn- och ungdomsvården med 150 miljoner kronor år 2017. Regeringen anser att kommunernas individ- och familjeomsorg har varit ansträngd under många år. För att hantera belastningen i kommunerna och det stora trycket på bemanningen inom den sociala barn- och ungdomsvården föreslår regeringen en förstärkning för åtgärder för att öka bemanningen. Medlen får användas till socialsekreterare, arbetsledare och administratörer, men inte till bemanningsföretag. Regeringen anser att ytterligare åtgärder behövs inom detta område och avser att återkomma i frågan till budgetpropositionen för 2018.
- Ökade medel till grundskolor med låg andel som är behöriga till nationella program i gymnasieskolan, 500 miljoner för år 2017. Genom ändringar i befintliga anslag avsätts under innevarande år för att stärka de skolor som har störst utmaningar att nå tillfredsställande kunskapsresultat. En särskild jämlikhetspeng avsätts till grundskolor med låg andel behöriga elever till gymnasieskolans nationella program för insatser efter huvudmannens behov. Regeringen anser att ytterligare åtgärder behövs inom detta område och avser att återkomma i frågan till budgetpropositionen för 2018.
- Förstärkning till gymnasieskolans introduktionsprogram, 150 miljoner kronor år 2017. Utgångspunkten för satsningen är att medlen fördelas utifrån de behov som finns hos skolhuvudmännen. Det kan enligt regeringen handla om anställning av olika personalkategorier, samverkan med det civila samhället eller insatser för ökad kontakt med vårdnadshavare.
- Förstärkning av klimatklivet med 500 miljoner kronor för 2017. Klimatklivet är en satsning för att öka takten i omställningen till ett fossilfritt Sverige. Satsningar ska generellt sett matchas med minst 50 procents medfinansiering.

Befolkningsutveckling i Nacka

När rikets invånarantal är över 10 miljoner närmar sig folkmängden i Nacka 100 000 vilket motsvarar ungefär en procent av Sveriges befolkning. Befolkningsökningen har under första tertialet 2017 varit något mindre än motsvarande period föregående år. Vid årskiftet 2016/2017 var antalet invånare 99 359 och i slutet av april var antalet Nackabor 99 772, det vill säga en ökning med 413 personer. Detta kan jämföras med en ökning på cirka 500 personer under motsvarande period 2016. Enligt befolkningsprognosen kommer 100 000-gränsen passeras under våren 2017. Vid årsskiftet 2017/2018 väntas invånarantalet vara 101 237 vilket innebär en befolkningsstillväxt på ungefär 1 900 personer 2017.

Under budgetperioden kommer befolkningsstillväxten att tillta successivt, i takt med att byggandet och antalet färdigställda bostäder ökar, och ligga på en mycket hög nivå i slutet av budgetperioden.

Årlig befolkningstillväxt, utfall 2013-2016 och prognos 2017-2020

Ser man till befolkningsutveckling i olika åldersgrupper så tilltar ökningstakten av antalet barn i förskoleåldern under budgetperioden, i och med att inflyttningen ökar. Som en följd av en relativt låg nivå på byggandet i Nacka under den senaste femårsperioden och därmed en relativt låg inflyttning och ett minskande antal förskolebarn, så kommer under budgetperioden antalet yngre skolbarn börja sjunka. Det sker däremot en kraftig ökning av antalet skolbarn 10 år och äldre under budgetperioden. Allra kraftigast är ökningen av barn 16-18 år. Denna åldersgrupp kommer att öka med drygt 250-320 barn per år under 2018-2020. Under perioden tilltar ökningen av antalet elever i gymnasieålder. Prognosen för utvecklingen av antalet förskolebarn (särskilt yngre) är av naturliga skäl mer osäker än prognosen för äldre barn, då inflyttning till kommunen (och därmed nya bostäder) samt födelsetal styr antalet i hög grad. En hög andel av skolbarnen bor redan i kommunen och är lättare att prognostisera, även om det sker in- och utflyttningar av dessa också.

Antalet äldre personer ökar kraftigt, men det är främst yngre äldre som ökningen gäller. Antalet personer 85 år och äldre ökar måttligt.

Folkmängd per åldersgrupp

Folkmängd per åldersgrupp							
Ålder	Utfall -->			Prognos -->			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1-5	6 961	7 011	6 962	6 936	7 147	7 390	7 700
6-9	6 028	6 159	6 203	6 184	6 112	6 163	6 239
10-12	4 163	4 302	4 444	4 583	4 737	4 838	4 868
13-15	3 438	3 709	3 939	4 335	4 454	4 584	4 726
16-18	3 330	3 397	3 461	3 621	3 934	4 202	4 525
19-24	6 667	6 482	6 336	6 338	6 455	6 610	6 830
25-64	49 260	50 214	50 972	51 814	53 205	54 764	56 371
65-84	13 306	13 609	13 932	14 143	14 427	14 772	15 041
85-w	1 797	1 859	1 927	1 960	1 962	1 963	2 011
Folkmängd	96 217	97 986	99 359	101 237	103 830	106 750	109 853

Förändring av antal personer per år

Förändring av antal personer per år					
Ålder	Utfall	Prognos -->			
	2016	2017	2018	2019	2020
1-5	-49	-26	211	243	310
6-9	44	-19	-72	51	76
10-12	142	139	154	101	30
13-15	230	396	119	130	142
16-18	64	160	313	268	323
19-24	-146	2	117	155	220
25-64	758	842	1 391	1 559	1 607
65-84	323	211	284	345	269
85-w	68	33	2	1	48
Folkmängd	1 373	1 878	2 593	2 920	3 103

Kommunens utgångsläge

Kommunen hade ett positivt resultat 2016. Årets resultat blev 175 miljoner kronor, vilket var 75 miljoner kronor bättre än budget. Det sammanlagda resultatet för nämnder och verksamheter blev 28 miljoner kronor bättre än budget. Positivt är att nämnder som tidigare har haft underskott nu visar en ekonomi i balans, till exempel socialnämnden. Kommunens båda produktionsverksamheter, Vårdförskola och Vårdförskola samhällsservice, ligger i nivå med budget. Det som också bidrar till positivt resultat är ökade skatteintäkter, reavinster från försäljning av fastigheter (till Hemsö Cullberg Holding AB med flera) och att kommunens räntekostnader blev lägre än beräknat. Negativa avvikelser var bland annat pensionsavsättningen samt att semesterlöneskulden blev större än budgeterat.

Den positiva ekonomiska utvecklingen av kommunens ekonomi fortsätter 2017 visar resultatet prognostiserat i tertialbokslutet.

Prognosen för kommunens resultat 2017 som tagits fram i samband med tertialbokslut 1 visar att kommunens ekonomiska läge är ytterligare förbättrat sedan årsbokslutet för 2016. Prognosen för årets resultat är 512 miljoner kronor, vilket är 346 miljoner kronor över budgeterat resultat. Det positiva resultatet förklaras främst av reavinster för markförsäljning, ökade skatteintäkter samt lägre räntekostnader. För helåret prognostiserar nämnderna ett underskott på 53 miljoner kronor jämfört med budget. Även för helåret beror underskottet främst på tilläggsavtalet för tunnelbaneutbyggnaden men också på grund av förväntade ökade hyreskostnader för nyanlända.

Kommunens skuldsättning är historiskt låg och var vid utgången första tertialet i år 300 miljoner kronor eller cirka 3 000 kronor per invånare. Den låga skuldsättningen beror delvis på att placerade medel från fastighetsförsäljningen 2016 samt försäljning av mark på Henriksdalsberget har kunnat användas till att finansiera investeringar. För år 2017 prognostiserar nämnderna i tertialrapport 1 en investeringsvolym på cirka 1,1 miljard kronor. Vad gäller investeringar har ett mer aktivt arbete med prioriteringar och med att

finna alternativa lösningar bedrivits under de senaste två åren. Planerade investeringar för åren 2017-2020 omsluter knappt 2,3 miljarder kronor.

God ekonomisk hushållning

Den sammantagna bedömningen vid tertialbokslut 1 2017 var att kommunen har en god ekonomisk hushållning. Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige fastställa riktlinjer för god ekonomisk hushållning. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning och likaså för ekonomi ska anges de finansiella mål som är av betydelse. Riktlinjerna ska ha en långsiktig och strategisk inriktning medan målen ska precisera inriktningen för den kommande budgetperioden. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Uppfyllelsegraden av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå.
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar.

De finansiella målen för budgetperioden, av betydelse för god ekonomisk hushållning, är:

Finansiella resultatindikatorer
Resultatöverskott (>2 %)
Soliditeten ska öka över tid (>38%)
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50 procent

Det är viktigt att kommunen har en långsiktigt hållbar resultatnivå och för perioden 2018-2020 är målet att kommunens resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatter och bidrag. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital, målet är att den ska öka under perioden. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen lyckas finansiera sina investeringar med eget kapital. Det är av stor vikt att följa måttet i Nacka då kommunen står inför en period av stark tillväxt. Två mått följer självfinansieringsgraden: stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över en femårsperiod och övriga investeringar ska vara självfinansierade till 50 procent.

Med det prognostiserade resultatet nås kommunens mål för resultatöverskott i den ordinarie verksamheten på minst 2 procent, vilket är positivt för kommunens förmåga att finansiera kommande investeringar med egna medel. Verksamhetsanalyserna för första tertialet visar att Nacka har goda förutsättningar för att möta och utforma framtiden utifrån kommunens fyra övergripande mål. Bedömningen i vid första tertialen för 2017 är att den övergripande måluppfyllelsen ser ut att bli god för året. Nacka är en mycket attraktiv skolkommun. Många vill bo i Nacka och det byggs och planeras för framtiden. Nacka arbetar aktivt för att stödja nyanlända Nackabor till egen bostad och försörjning. Samhällsservice bedrivs i alla kommunens delar och flertalet verksamheter arbetar med att minska miljöbelastning på

olika sätt. Även måluppfyllelsen ser ut att bli god när det gäller kommunens finansiella indikatorer.

Utmaningar som verksamheterna har brottats med under första tertialet är bland annat den bristande tillgången till kvalificerad arbetskraft. Framför allt inom den sociala omsorgen och välfärdstjänster har det blivit allt svårare att rekrytera medarbetare för både tillsvidareanställningar och för olika former av visstidsanställningar. Svårigheten att rekrytera kompetent arbetskraft har även påverkat handläggningstiderna för bygglovsärendena som har ökat i jämförelse med föregående år.

Kommunens övergripande mål

Under 2015 inleddes ett arbete med att förbättra kommunens mål- och resultatstyrning. I Mål och budget för 2016-2018 antog kommunfullmäktige nya övergripande mål samt ambitionen ”vi ska vara bäst på att vara kommun” och under 2016 arbetade nämnderna med att utifrån detta bestämma fokus och målsättningar för sina verksamheter. 2017 är första året som verksamheterna följs upp utifrån den nya mål- och resultatstyrningen.

Kommunens vision *öppenhet och mångfald* samt den grundläggande värderingen *förtroende och respekt för människors kunskap och förmåga och deras vilja att ta ansvar* ska fortsätta att vara styrande för och genomsyra all verksamhet som bedrivs i kommunen och alla beslut som fattas.

Ekonomiska ramar 2018-2020

I samband med mål och budget beslutas om budget för nästkommande år samt plan för de därefter följande två åren. Det är av stor vikt att så tidigt som möjligt bedöma de ekonomiska förutsättningarna för de kommande åren. Varje år görs jämförelser med vad som angavs i plan föregående år.

Följande förutsättningar gäller i budgeten 2018-2020.

- Pris- och lönekomensation 0 procent 2018, 1 procent 2019-2020

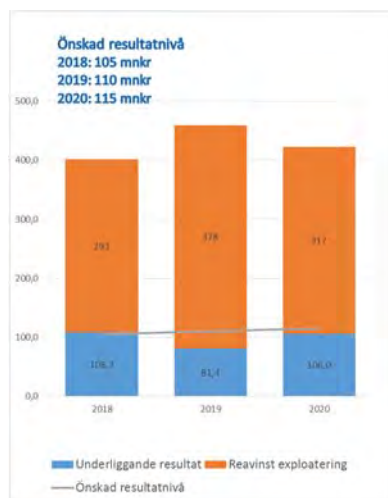
- Personalomkostnads-pålägget (PO-pålägget) enhetligt fram till 65 års ålder, är oförändrat på 42,08 procent
- Internräntan oförändrad 2,5 procent
- Internhyra lämnas oförändrad för 2018
- Återställande av resultat för produktionsverksamheter med 0,5 procent
- Oförändrad skattesats om 18,53

För mer detaljerad information, se avsnittet ekonomiska förutsättningar.

Resultatet

De föreslagna ramarna ger ett resultat på 401 miljoner kronor för 2018, vilket ger en resultatandel på 2,1 procent. I resultatet finns exploateringsreavinster med 293 miljoner kronor, vilket medför ett underliggande resultat för den löpande verksamheten på 108 miljoner kronor. Detta motsvarar en långsiktigt hållbar nivå på minst 2 procent.

Tabellen nedan visar de budgeterade resultatnivåerna och de önskvärda resultatnivåerna för planperioden. För de kommande åren är resultaten i nivå med önskad resultatnivå, men det kvarstår frågeställningar att hantera.

Det är viktigt med ett långsiktigt hållbart resultat och resultatet exklusive reavinster (underliggande resultat) bör därför uppgå till minst 2 procent av kommunens skatter och bidrag, vilket skulle innebära ett resultat på 105 miljoner kronor 2018. Den önskade resultatnivån beräknas utifrån givna förutsättningar nås för år 2018. De löpande intäkterna ska täcka de löpande kostnaderna. Att nå föreslaget resultat med de låga uppräkningsförändringar som föreslås kräver effektiviseringar i verksamheten. Digitalisering/samordning kan vara en väg till effektivisering och därför får nämnderna i uppdrag att återkomma med förslag på möjliga effektiviseringar motsvarande 5, 3 och 1 procent. En annan möjlighet kan vara översyn och indexering av intäkter och inkomster.

För att kunna möjliggöra bostadsbyggande säljs mark vilket ger realisationsvinster. Realisationsvinster inom exploateringsverksamheten¹ är i ärendet budgeterat med 293 miljoner kronor för år 2018 för exempelvis Norra Skuru, Område Y&Z i Boo och Nya gatan. För 2019 beräknas 378 miljoner kronor för bland annat Nybackakvarteret i Orminge, Centrala Nacka och Norra Skuru. För 2020 beräknas reavinsterna till 317 miljoner kronor bland annat relaterat till Centrala Nacka, Älta centrum, Gillevägen/Atlasvägen och Knutpunkten i Orminge.

Resultaträkning	2016 Bokslut	2017 Budget	2017 Prognos	2018 Budget	2019 Plan	2020 Plan
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster	-4 558	-4 690	-4 739	-4 609	-4 724	-5 001
Realisationsvinster försäljning tomträtter	0	0	398	0	0	0
Övriga realisationsvinster	55	1	7	1	1	1
Avskrivningar	-221	-225	-227	-220	-231	-244
Verksamhetens nettokostnader	-4 723	-4 914	-4 561	-4 828	-4 954	-5 243
Skattenetto	4 926	5 079	5 072	5 242	5 444	5 709
Finansnetto	-28	1	1	-12	-30	-42
Resultat före extraordinära poster	175	166	512	401	459	423
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	175	166	512	401	459	423
Balanskravsresultat	108	165	107	400	458	422
Årets resultat exklusive exploateringsreavinster	166,2	102,0	452,0	108,3	81,4	106,0

Verksamhetens nettokostnader beräknas uppgå till cirka 4,8 miljarder kronor, vilket är en minskning med cirka 80 miljoner kronor jämfört med 2017. I det ingår bland annat högre reavinster med 229 miljoner kronor och 133 miljoner ökade kostnader relaterade till volymer.

Skattenetto

I skattenettet ingår skatteintäkter, inkomst- och kostnadsutjämning, LSS, regleringspost och fastighetsavgift. Skattenettoprognosen för 2018 beräknas till 5,2 miljarder kronor, vilket är en ökning med 170 miljoner kronor eller 3 procent jämfört med prognos 2017.

Beräkningen är baserad på oförändrad skattesats om 18,53. Enligt befolkningsprognosen kommer folkmängden i Nacka vara 100 824 den 1 november 2017, vilket är ca 1 763 fler än motsvarande tidpunkt 2016. Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag är för 2018 prognostiserade utifrån detta invånarantal. Skatteintäkterna 2019 och 2020 är baserade på 103 298 respektive 106 163 invånare.

¹ Realisationsvinster inom exploateringsverksamheten ses som en verksamhetsintäkt vilken inte ska exkluderas i balanskravsutredningen. Dessa ingår därför i Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar, jämförelsestörande poster och realisationsvinster.

Skatteintäkter

Jämfört med prognosen för 2017 beräknas skatteintäkterna att öka ytterligare de kommande åren. Skatteintäkterna beräknas vara 5,2 miljarder kronor 2017 och väntas öka med mellan 190 och 235 miljoner kronor årligen under budgetperioden. Skatteintäktsökningen beror på att skatteunderlaget ökar och att antalet invånare i Nacka ökar.

	2017	2018	2019	2020
Antal arbetade timmar, ökning	1,5%	0,9%	0,7%	0,7%

Skatteunderlaget bedöms enligt regeringen ha ökat relativt kraftigt under 2016 och bedöms fortsätta att öka 2017. Under åren 2019 och 2020 fortsätter skatteunderlaget att öka, men i något långsammare takt. Den främsta orsaken till den relativt starka ökningstakten är en stark tillväxt av lönesumman. Antalet arbetade timmar bedöms öka med mellan 0,7-0,9 procent per år 2018-2020.

Skatteunderlagets reala ökningstakt faller successivt under perioden från dryga 2,5 procent år 2016 till cirka en halv procent vid 2019-2020. Den huvudsakliga anledningen till det är att antalet arbetade timmar slutar växa när konjunkturen vänder. Från och med 2017 är även ökningstakten långsammare för flera beskattningsbara sociala ersättningar samtidigt som grundavdragen stiger lite snabbare. Ytterligare en bidragande faktor till att skatteunderlaget bromsar in är att pris- och löneökningstakten för kommunsektorns resurser stiger under högkonjunkturåren. Antalet invånare i Sverige växer kraftigt. Det betyder att utrymmet för skattefinansierad kommunal verksamhet per invånare utvecklas långsammare än det gjort sedan finanskrisen. Från och med 2018 väntas det reala skatteunderlaget per invånare krympa för hela budgetperioden.

Skattenetto	2016	2017	2017	2018	2019	2020
	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Skatteintäkter (inkl avräkning)	4 997	5 184	5 228	5 477	5 667	5 903
Allmän kommunalskatt	5 013	5 214	5 254	5 477	5 667	5 903
Avräkning	-16	-30	-26	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	-70	-105	-156	-235	-223	-194
Inkomstutjämning	-505	-515	-552	-596	-549	-514
Kostnadsutjämning	291	314	294	324	332	341
Införandebidrag	64	36	36	10	0	0
Regleringsavgift/bidrag	-3	1	-1	-19	-28	-39
LSS	-105	-84	-83	-110	-133	-137
Fastighetsavgift	142	143	150	155	155	155
Flyktingersättning + Byggbonus	47	0	0	0	0	0
Summa skattenetto	4 926	5 079	5 072	5 242	5 444	5 709

Inkomst- och kostnadsutjämning

Inkomstutjämningen

Nackas medelskatekraft är högre än i riket, vilket medför en avgift i inkomstutjämnings-systemet. Inkomstutjämningen påverkas av hur inkomsterna ser ut i hela landet. Inkomstutjämningsavgiften ökar årligen dels till följd av en växande befolkning i Nacka kommun, dels genom att inkomstutjämningsbidraget per invånare ökar eftersom Nacka kommuns skatteunderlag förväntas öka relativt mer än rikets.

Den förändring av inkomstutjämningen som genomfördes 2016 medför att Nacka kommun förväntas betala 80 miljoner kronor mer i systemet. För att mildra effekten av denna förändring, finns ett införandebidrag. Detta uppgår till 9,6 miljoner kronor 2018 och försvinner helt 2019.

Kostnadsutjämningen

Kostnadsutjämningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur får skjuta till medel till kommuner som har en mindre gynnsam struktur. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering. Kostnadsutjämningen har flera delmodeller: barnomsorg, grundskola, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner och kollektivtrafik. Inom respektive delmodell jämförs varje kommun med det vägda riksgenomsnittet. Systemet har en eftersläpning, vilket innebär att kostnadsutjämningen för 2018 baseras på kostnadsstrukturen från 2016. Antalet bidragskommuner ökar från 177 till 179 kommuner jämfört med 2017.

Nacka kommun erhåller bidrag i kostnadsutjämningen, vilken beräknas öka per invånare delvis beroende av befolkningsstrukturen. Uppgifterna i prognosen för kostnadsutjämningen 2018 och framåt är fortsatt preliminär. I vårpropositionen finns inte några skarpa förslag om förändringar i anslaget för kommunalekonomisk utjämning.

LSS-utjämningsen

Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämningsen² baserar sig på antalet LSS-insatser per den 1 oktober 2016 enligt uppgifter från Socialstyrelsen samt preliminära uppgifter om kommunernas ekonomiska utfall för LSS-insatser under 2016. LSS-utjämningsen är ett interkommunalt utjämningsystem och kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall.

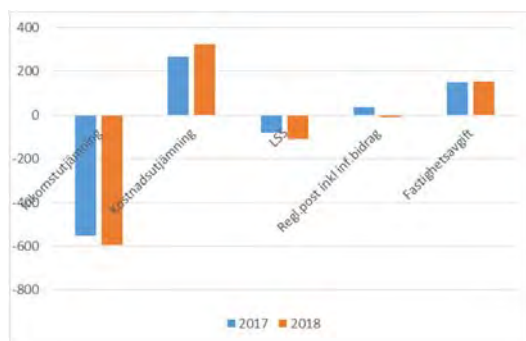
Regleringsavgiften

Regleringsavgiften för 2018 är 18,5 miljoner kronor och ökar kommande år till följd av skatteunderlagsprognos och förändringar i anslaget för kommunalutjämningsen som påverkar omslutningen i inkomstutjämningsen.

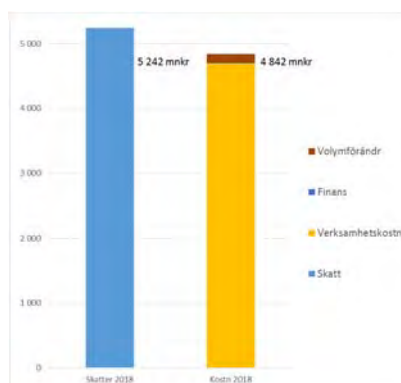
Fastighetsavgiften

Vid fastighetsavgiftens införande (2008) fördelades 1 314 kronor per invånare ut som en grundplåt. Därefter behåller varje kommun sin ökade intäkt jämfört med basåret.

Fastighetsavgiften i Nacka kommun förväntas uppgå till 154,8 miljoner kronor per år för planperioden.

Vid en jämförelse av skatteunderlagets ökning för olika år är det viktigt att beakta de behov som kommunen möter, inte bara för att antalet invånare ökar utan också för sammansättningen av befolkningen förändras. Nedan visas skatteintäkter och kostnader för 2018.

I bilden syns att en stor del av skatteintäkterna går åt till att täcka verksamhetskostnader.

² LSS – står för Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Volymförändringar

I samband med mål och budget görs för varje treårsperiod en budget för det kommande året samt en plan för de därefter följande två åren. Det är i jämförelse med plan 2018 som en avstämning görs för hur volymförändringen ser ut utifrån ny befolkningsprognos.

Förslaget innehåller tillkommande volymökningar på drygt 12,5 miljoner kronor lägre än jämfört med plan 2018. Det ger en volymökning med drygt 133 miljoner kronor mer än budget 2017, vilket är något lägre än förändringen mellan 2016 och 2017. Det beror främst på en generell lägre volymtillväxt vad gäller antal personer och nyttjandegrad än tidigare prognostiserat. Jämfört med plan 2018 är det 1 794 personer färre och det är huvudsakligen i åldersgruppen 0-20 år som det skiljer sig 833 personer jämfört med befolkningsprognosen i samband med mål och budget 2016-2018. Antalet personer över 65 år är ca 317 färre än tidigare prognos.

Nämnd	Volymförändring mot plan 2018 (mnkr)	Volymförändring mellan 2017-2018 (mnkr)
Kommunstyrelsen	15 885	-5 077
Arbets- och företagsnämnden	-9 605	-4 857
Fritidsnämnden	-4 850	-7 964
Kulturnämnden	-1 050	-1 450
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0	300
Natur och trafiknämnden	1 484	-9 243
Socialnämnden	2 708	-12 649
Utbildningsnämnden	23 847	-53 818
Äldrenämnden	-15 654	-38 154
Överförmyndarnämnden	-200	-200
Total	12 566	-133 112

Nedan beskrivs de volymförändringar som gjorts inom respektive nämnd jämfört med plan 2018 i samband med mål och budget 2017-2019.

Kommunstyrelsen 15,9 miljoner kronor lägre än plan

Volymförändringen för kommunstyrelsen mot plan 2018 på 15,9 miljoner kronor beror till stor del på att KPI för tunnelbaneavtalet har förändrats. Den andra stora förändringen motsvarande cirka 3 miljoner kronor är relaterad till högre avkastning från fastighetsverksamheten.

Arbets- och företagsnämnden 9,6 miljoner kronor högre än plan

Volymförändringen för arbets- och företagsnämnden mot plan för 2018 motsvaras av 9,6 miljoner kronor högre kostnader relaterat främst till en ökning av det ekonomiska biståndet. Volymen för antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd ökar med cirka 100 hushåll per år 2017 och 2018. Den huvudsakliga ökningen är relaterad till ökningen av antalet nyanlända. Antalet nyanlända 2016 var 469 personer och beräknas 2018 vara 880 personer. Det finns även en cirka 50 procentig volymökning i checkarna för arbetsmarknadsinsatser.

Bostadsförsörjningen har nått nya volymer och andra priser och beräknas ha tillkommande kostnader på ca 14 miljoner kronor. I och med att denna fråga är nära förknippad med kvadratmeterpriset på de bostäder som kan upprättas får nämnden återkomma i sitt yttrande till mål och budget med begäran om medel för bostadsförsörjningen för nyanlända.

Fritidsnämnden 4,9 miljoner kronor högre än plan

Förändringen för fritidsnämnden mot plan på motsvarande en ökning med 3,1 miljoner kronor för drift av ersättningsbassäng för Näckenbadet, Myrsjö sporthall, 700 tusen kronor, isolering av Björknäs islada, 475 tusen kronor samt tillkommande kapitalkostnader för 600 tusen kronor.

Kulturnämnden 1 miljon kronor högre än plan

Förändringen för kulturnämnden mot plan är en ökning med 1 miljon kronor som är relaterad till befolkningsökning.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden oförändrad

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden räknar inte med någon volymrelaterad förändring vilket är i överensstämmelse med tidigare plan för perioden.

Natur- och trafiknämnden 1,5 miljoner kronor lägre än plan

Volymförändringen i jämförelse med plan för 2018 för natur- och trafiknämnden är huvudsakligen relaterad till att kapitalkostnaderna nu beräknas vara lägre för 2018, samtidigt har de senaste årens vinterunderhåll gjort att genomsnittet för de senaste fyra årens utfall nu lämnar budget oförändrad för 2018. Totalt är förändringen mot plan 4,5 miljoner kronor i högre volymförändring än tidigare bedömning, dock är bedömningen av kapitalkostnaderna 6 miljoner kronor lägre.

Socialnämnden 2,7 miljoner kronor lägre än plan

Volymförändringen för socialnämnden beräknas till 2,7 miljoner kronor lägre än plan 2018, vilket dock är 12,6 miljoner kronor mer än budget 2017.

Skillnaden mot plan 2018 är framförallt en befolkningsökning av barn och unga inom individ- och familjeomsorgen, vilket även är en generellt ökande trend i riket.

Utbildningsnämnden 23,8 miljoner kronor lägre än plan

Utbildningsnämndens volymförändring jämfört med plan för 2018 motsvarar 23,8 miljoner lägre kostnader. Jämfört med budget 2017 innebär det en ökning med 53,8 miljoner kronor. Förändringen är relaterad till att befolkningsprognosen har ändrats framförallt vad gäller de yngre barnen. Grundskolan står för två tredjedelar av kostnadsförändringen år 2018.

Gymnasieskolans budget bestäms inom ramen för Stockholms läns samverkansavtal. Kommunförbundet Stockholms län kommer i juni att föreslå kommunerna en procentuell uppräknings. Ett antagande är att uppräkningsen blir två procent.

Äldrenämnden 15,7 miljoner kronor högre än plan

Volymförändringen för äldrenämnden mot plan 2018 uppgår till en ökning med 15,7 miljoner kronor, vilket är 38,2 miljoner kronor mer än 2017. Förändringen är främst relaterad till de särskilda boendena. Det är en volymökning om ca 15 nya platser samt halvårseffekt av tidigare beslutade 27 platser.

Hemtjänst, ledsagning och avlösningstjänsterna beräknas hålla budget för 2017 och följer fortsatt plan framåt. Successivt har mobil återrapportering av antalet hemtjänstinsatser införts och antalet kunder har i medeltal minskat något. Beräknar att en volymökning kan hanteras inom befintlig ram.

Överförmyndarnämnden 200 tusen kronor högre än plan

Volymförändringen för överförmyndarnämnden uppgår till 200 tusen kronor för ökade kostnader för god man. Ökning är relaterad till förändrade ersättningsregler från Migrationsverket som gäller från 2017. Tidigare var det möjligt att återsöka medel för ersättning till god man för ensamkommande barn. Bedömningen är att ytterligare cirka 20 personer är i behov av god man eller förvaltare.

Ekonomiska förutsättningar

Pris- och lönekomensation

En tilltagande brist på arbetskraft gör att SKL bedömer arbetsmarknaden som överhettad, vilket i prognosen leder till högre löneökningar än vad som är avtalat. Under 2017 hamnar löneökningarna på något mer än 2,5 procent för att sedan successivt tillta och 2019 nå 3,4 procent. Lönekostnaderna (inklusive sociala avgifter) förväntas enligt SKLs ekonomirapport (maj) att öka vilket presenteras i tabellen nedan.

	2017	2018	2019	2020
Lönekostnader inkl. sociala avgifter	3,1	3,1	3,4	3,4

Ett stigande resursutnyttjande innebär att inflationen stiger men det är först om ett par år som den underliggande inflationen når upp till två procent. Prognos för konsumentprisindex (KPI) presenteras i tabellen nedan.

	2017	2018	2019	2020
KPI	1,5%	1,6%	2,2%	2,7%

I underlaget för de ekonomiska ramarna ges ingen pris- och lönekomensation generellt för år 2018, medan en uppräknings ges med en procent för 2019 och 2020. För gymnasiet och Södertörns brandförsvaret sker en uppräknings i linje med förväntade avtal och överenskommelser. Det innebär 2 procent per år 2018-2020 för gymnasiet och för Södertörns brandförsvaret. Se bilaga 1. För socialnämnden och äldrenämnden finns avtal som regleras

enligt omsorgsprisindex (OPI), dessa är justerade enligt föregående års uppräknings motsvarande 2,6 procent.

Eftersom löneavtalen sannolikt kommer att hamna över den föreslagna kompensationen för pris och lön måste effektiviseringar till för att de ekonomiska ramarna ska hålla.

Personalomkostnadspålägg (PO-pålägg)

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägg) ska täcka arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och avtalspension. Det är viktigt ur ett konkurrensneutralitetsperspektiv att PO-pålägget täcker kostnaderna fullt ut.

Från och med 2017 gäller ett enhetligt PO-pålägg för anställda upp till och med 65 år. Nedsättningen av arbetsgivaravgifter för unga upphörde under 2016. PO-pålägget föreslås lämnas oförändrat på 42,08 procent. Jämfört med de föreslagna referensvärden (39,20 procent, vilket är en höjning jämfört med 2017) som Sveriges kommuner och landsting (SKL) ger ut för hela landet behöver Nacka kommun ligga högre eftersom löneläget i Stockholmsregionen är högre än stora delar av landet.

PO-pålägg	<65 år	>65 år
Förslag 2018	42,08%	22,00%
Nuvarande 2017	42,08%	22,00%

Internräntan

Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå och dagens internräntesats på 2,5 procent bedöms spegla kommunens långsiktiga finansieringsnivå. Därför lämnas internräntesatsen oförändrad på 2,5 procent.

Internhyror

Hyran för verksamhetslokaler lämnas oförändrad för 2018. Vid omförhandling av hyror för bostäder ska de ligga i nivå med rådande hyresnivåer i Nacka. Hyresintäkterna från stadshuset debiteras per medarbetare.

Återställande av resultat

Överföring av över- och underskott mellan åren är en central del av styrningen i Nacka kommun och syftar till att skapa långsiktiga planeringsmöjligheter, ansvarstagande och hushållning med skattepengar för kommunens skolor, särskilda boenden och andra verksamheter och enheter. Under de senaste åren har såväl stora överskott som underskott ackumulerats av olika enheter.

Vid ingången av 2017 hade Valfärd skola ett ackumulerat underskott på 18,9 miljoner kronor och Valfärd samhällsservice ett ackumulerat underskott på 7,9 miljoner kronor. I förslaget till ekonomiska ramar är inlagt ett budgeterat överskott för produktionsverksamheterna på ca 0,5 procent av omslutningen, i syfte att återställa de tidigare upparbetade underskotten i verksamheten. Valfärd Skola ska årligen lämna ett överskott på 10

miljoner kronor. Valfärd Samhällsservice ska lämna ett årligt överskott på 3 miljoner kronor.

Fastighetsverksamheten ska under perioden 2018-2020 lämna ett överskott på 39 miljoner kronor. Detta är en effekt av 2015 års ändrade redovisningsprinciper där del av underhållet bokförs via balansräkningen (komponentavskrivning). Underhållets storlek kommer inte att påverkas av förändringen.

Pågående utredningar

Nedan redovisas utredningar som kan komma att påverka förutsättningar för verksamheterna eller för Nacka kommun.

Översyn lagen om kommunal redovisning

Regeringen beslutade den 28 augusti 2014 att uppdra åt en särskild utredare att se över lagen (1997:614) om kommunal redovisning. Utredningen lämnar ett förslag till en helt ny lag om kommunal bokföring och redovisning och har genomgående lagt förslag som syftar till en mer rättvisande redovisning, ökad insyn och en ökad jämförbarhet. Utredningen föreslår att pensionsförpliktelser ska redovisas enligt fullfonderingsmodellen. Det innebär att alla redovisade pensionsförpliktelser ska tas upp i balansräkningen som skuld eller avsättning. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 överförs från ansvarsförbindelser till skuld eller avsättning via eget kapital. Då utredningens förslag inte finns upptaget för beslut i riksdagen under våren 2017 så kommer en ny lag inte att kunna införas från och med 2018, vilket var utredningens förslag. En ny redovisningslag kan tidigast träda i kraft från och med januari 2019.

Ansvarsförpliktelsen för Nacka uppgår i dag till 1,5 miljarder kronor inklusive löneskatt. Vid införandet bokförs engångseffekten mot eget kapital. Det egna kapitalet uppgick den 31 december 2016 till 2,9 miljarder kronor. Vid införandet kommer enligt förslaget Nacka kommuns egna kapital minskas med 1,5 miljard (ansvarsförpliktelsen), vilket ger en lägre soliditet. Påverkan på Nacka kommuns resultat är inte fullt ut beräknad, men enligt bedömning från SKL så ger en fullfonderingsmodell generellt en lägre pensionskostnad på resultatet och de redovisade kostnaderna är lägre än de likvida utbetalningarna.

Ramar för verksamheten

Med utgångspunkt ifrån volymökningar, ekonomiska förutsättningar inklusive resultatkrav föreslås nämnderna få följande ramar.

Verksamhetens nettokostnader	2016	2017	2017	2018	2019	2020
	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Kommunstyrelsen	-145,5	-136,3	-191,6	-141,0	-143,1	-146,9
Kommunfullmäktige	-5,8	-5,7	-5,7	-5,7	-5,8	-5,8
varav revision	-2,0	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,4
Kommunstyrelsen	-54,7	-57,7	-106,9	-62,1	-62,7	-65,0
varav Kommunstyrelsen	-51,5	-32,2	-45,9	-37,4	-34,7	-33,0
varav tunnelbana (KS)	-3,1	-13,5	-34,0	-12,7	-16,0	-20,0
varav KS oförutsett		-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0
varav saneringskostnader	-18,0		-15,0			
Stadsledning & stödenheter	-92,4	-87,6	-87,5	-86,4	-87,2	-88,1
Enheten för fastigh. utveckling	8,3	2,9	0,5	0,0	0,0	0,0
Lokalenheten	38,2	38,0	37,6	39,0	39,0	39,0
Brandförsvaret	-37,4	-38,2	-38,2	-38,8	-39,4	-39,9
Myndighet- och huvudmannaheter	8,5	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
Produktion:	7,9	11,9	8,9	13,0	13,0	13,0
Välstånd Skola	9,3	9,2	9,2	10,0	10,0	10,0
Välstånd Samhällsservice	-1,4	2,7	-0,3	3,0	3,0	3,0
Arbets- och företagsnämnden	-180,0	-177,8	-188,5	-182,6	-205,4	-223,7
Fritidsnämnden	-137,9	-146,2	-146,2	-154,1	-163,1	-166,5
Kulturnämnden	-131,1	-135,1	-135,1	-136,6	-140,9	-144,6
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-30,6	-31,9	-31,9	-31,6	-31,9	-32,3
Natur- och trafiknämnden	-214,0	-235,1	-235,1	-244,3	-252,9	-261,0
Socialnämnden	-673,7	-717,8	-715,9	-730,5	-760,4	-784,6
Utbildningsnämnden	-2 580,6	-2 710,7	-2 704,7	-2 771,6	-2 880,8	-2 995,7
Äldrenämnden	-723,9	-775,1	-770,1	-813,2	-840,3	-867,7
Överförmyndarnämnden	-7,6	-7,6	-7,6	-7,8	-7,9	-7,9
Summa nämnder	-4 824,9	-5 073,6	-5 126,6	-5 213,3	-5 426,7	-5 630,9
Finansiell verksamhet	267,1	383,3	387,5	604,3	702,4	630,2
Totalt	-4 557,7	-4 690,3	-4 739,2	-4 609,0	-4 724,4	-5 000,7

Investeringar 2018-2020

Investeringsvolymen har de senaste fem åren varit cirka 600-700 miljoner kronor och prognoserna för de kommande tre åren visar på ett genomsnitt om cirka 800 miljoner kronor per år. I tabellen nedan framgår prognos för föreslagna nettoinvesteringar enligt tertial 1 år 2017. Det investeringsutrymme som finns utan att kommunen ska behöva låna mer framgår av tabellen nedan. Det består av årets resultat inklusive avskrivningar.

Prognos för investeringar 2017-2020

År, mnkr	2017	2018	2019	2020	Totalt 2017-2020
Investeringsutrymme med egna medel (exklusive reavinster)	721,0	328,3	312,4	350,0	1 711,7
Nettoinvesteringar	1 099,0	747,0	401,0	401,0	2 648,0
Differens exkl reavinster exploatering	-378,0	-418,7	-88,6	-51,0	-936,3
Reavinster exploatering	60,0	293,0	378,0	317,0	1 048,0

Differensen indikerar att kommunens lånebehov kommer att öka för att täcka beslutade investeringar. Härutöver tillkommer ytterligare lånebehov för att täcka andra finansiella delar såsom exempelvis utbetalningar för tunnelbanan. Med nu givna förutsättningar

beräknas låneskulden successivt öka under perioden. Den årliga ökningen ligger runt 500 miljoner kronor.

Finansiella nyckeltal

För att mäta måluppfyllelsen av kommunstyrelsens mål att ekonomin ska vara långsiktigt hållbar följs fyra finansiella nyckeltal: Resultatöverskott om 2 procent, soliditeten ska öka över tid, stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod samt övriga investeringar ska självfinansieras till 50 procent. För låneskulden beslutas om ett tak inför varje år, i mål och budget.

Finansiella resultatindikatorer

Finansiella resultatindikatorer	2016 Bokslut	2017 Budget	2017 Prognos	2018 Budget	2019 Plan	2020 Plan
Resultatandel (resultatet exkl reavinsten i förhållande till skatteenettet)	3,4	2,0	8,9	2,1	1,5	1,9
Soliditet, %	39,7	33,3	37,7	39,1	43,2	46,9
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod		Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50 procent		68%	89%	105%	171%	236%

Resultatöverskott är ett mått årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning. En tillräckligt hög resultatnivå i budget behövs för att ha marginaler i ekonomin så att kommunen med säkerhet når lagens krav på en ekonomi i balans vid årsbokslutet. Resultatet behövs också för att kunna finansiera investeringar. I detta förslag till budget för 2018 är resultatöverskottet på 2,1 procent, det vill säga på en långsiktigt hållbar nivå.

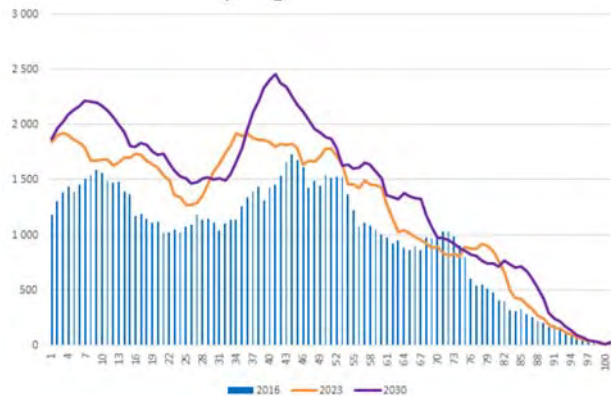
Målet för *soliditeten*, det vill säga hur stor andel av tillgångarna som finansierats med egna medel, är att förändringen av nyckeltalet ska vara positiv mellan åren. Målet nås under perioden för soliditet inklusive ansvarsförbindelser.

Självfinansieringsgrad ger en bild av hur stor andel som finansieras med egna medel, det vill säga hur stor andel av skatteintäkterna som finns kvar för att investera årets investeringar, efter att den löpande driften finansierats. En självfinansieringsgrad på 100 procent eller mer innebär att kommunen kan finansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Av de totalt beslutade investeringarna för 2018 på 747 miljoner kronor kan cirka 83 procent finansieras med egna medel. Sett till investeringar exklusive stadsutveckling så kan 105 procent av de planerade investeringarna finansieras med årets resultat exklusive reavinsten samt med årets planerade avskrivningar.

Utblick 2030

Befolkningsutvecklingen bygger på det planerade byggandet av bostäder i kommunen. Från dagens cirka 100 000 invånare beräknas Nacka öka till 140 000 invånare 2030. Under perioden kommer andelen barn och ungdomar att öka kontinuerligt, vilket ställer krav på att

förskolor och skolor byggs ut i rätt tid. Andelen äldre kommer också att öka markant. Det medför ett ökat tryck på äldreboenden.

Inom kommunen bedrivs ett arbete med en ekonomisk långsiktsprognois, som är ett arbetsredskap där olika simulering kan göras och som syftar till att belysa konsekvenser av olika beslut som fattas och som påverkar kommunens ekonomi. Långtidsprognosen ska ge stöd i arbetet att fatta beslut som leder till en långsiktigt hållbar ekonomi i ett växande Nacka. Prognosen uppdateras årligen och som ett led i budgetprocessen. Det kommer liksom föregående år i september ett särskilt ärende, med några alternativa scenarier. De slutsatser som kan dras av arbetet med prognosen är att det krävs noggranna avvägningar och prioriteringar, återhållsamhet och ett effektivt resursutnyttjande, så att resultatnivån kan hållas på en långsiktigt hållbar nivå och behovet av att lånefinansiera nödvändiga investeringar begränsas. Kommunen behöver få in andra aktörer som investerar och bör sträva efter att få in pengar från exempelvis markförsäljningar så tidigt som möjligt.

Nämndernas fortsatta arbete

Med utgångspunkt från förutsättningar i ramärendet och dess effekter ska nämnderna inkomma med ett nämndbehandlat yttrande senast den 29 september 2017. Anvisningar kommer att skickas ut den 20 juni 2017. Nämndernas yttranden ligger till grund för kommunens samlade mål- och budgetdokument, som ska beslutas av kommunfullmäktige i november.

Konsekvenser för barn

De föreslagna ekonomiska ramarna innehåller ingen generell uppräknings för pris- och lön år 2018. Eftersom den förväntade pris- och löneutvecklingen i ekonomin generellt är högre kommer det att krävas effektiviseringar i verksamheterna för att hålla budget. Dessa bedöms dock inte behöva bli så omfattande att de går ut över kvaliteten i förskolor och skolor i kommunen, inom individ- och familjeomsorgen eller inom andra verksamheter. För åren 2019-2020 är pris- och löneuppräknings högre.

I nämndernas mål- och budgetärenden kommer ytterligare beskrivning av konsekvenser för barn av föreslagna ramar.

Bilagor

Bilaga 1. Ekonomiska ramar avseende driftbudget 2018-2020

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Eva Olin
Ekonomidirektör

Maria Andersson
Budgetchef

Nina Hammargren
Budgetcontroller

Bilaga 1 Ekonomiska ramar (tkr)	Totalt 2017	Volför 2018		P/L 2018		Totalt 2018	Volför 2019		P/L 2019		Totalt 2019	Volför 2020		P/L 2020		Totalt 2020
		tkr	%	%	tkr		tkr	%	%	tkr		tkr	%	%	tkr	
Kommunstyrelsen	-148 239	-5 077	3,4	0,4	-656	-153 972	-300	0,2	1,2	-1 820	-156 092	-2 000	1,3	1,2	-1 821	-159 913
KF & KS	-38 082	-5 000	13,1	0,0	0	-43 082	3 000	-7,0	1,0	-401	-40 483	2 000	-4,9	1,0	-385	-38 868
Stadsledningskontoret med stödenheter	-87 514	1 138	-1,3	0,0	0	-86 376	0	0,0	1,0	-864	-87 239	0	0,0	1,0	-872	-88 112
Nacka Brandstation	-5 360	0	0,0	0,0	0	-5 360	0	0,0	1,0	-54	-5 413	0	0,0	1,0	-54	-5 468
Södertörns Brandförsvär	-32 800	0	0,0	2,0	-656	-33 456	0	0,0	1,5	-502	-33 957	0	0,0	1,5	-509	-34 467
Enheten för fastighetsutveckling	3 015	-3 015	-100,0	0,0	0	0	0	#####	0,0	0	0	0	#####	0,0	0	0
Lokalenheten	38 001	1 000	2,6	0,0	0	39 001	0	0,0	0,0	0	39 001	0	0,0	0,0	0	39 001
Tunnelbana	-13 500	800	-5,9	0,0	0	-12 700	-3 300	26,0	0,0	0	-16 000	-4 000	25,0	0,0	0	-20 000
Oförutsett	-12 000	0	0,0	0,0	0	-12 000	0	0,0	0,0	0	-12 000	0	0,0	0,0	0	-12 000
Arbets- och företagsnämnden	-177 766	-4 857	2,7	0,0	0	-182 623	-20 779	11,4	1,0	-2 034	-205 436	-16 051	7,8	1,0	-2 215	-223 702
Grundläggande vuxenutb,check	-5 953	-921	15,5	0,0	0	-6 874	-308	4,5	1,0	-72	-7 254	-264	3,6	1,0	-75	-7 593
Gymnasial vuxenutbildning,check	-34 077	-2 773	8,1	0,0	0	-36 850	-867	2,4	1,0	-377	-38 094	-884	2,3	1,0	-390	-39 368
Svenska för invandrare, check	-12 997	-650	5,0	0,0	0	-13 647	-682	5,0	1,0	-143	-14 472	-716	4,9	1,0	-152	-15 340
Arbetsmarknadsinsatser, check	-25 926	-10 971	42,3	0,0	0	-36 897	-9 346	25,3	1,0	-462	-46 706	-6 019	12,9	1,0	-527	-53 252
Arbetsmarknad, övrigt	-31 192	0	0,0	0,0	0	-31 192	0	0,0	1,0	-312	-31 504	0	0,0	1,0	-315	-31 819
Samhällsorientering, kundval	-3 215	0	0,0	0,0	0	-3 215	0	0,0	1,0	-32	-3 247	0	0,0	1,0	-32	-3 279
Ekonomiskt bistånd	-60 756	-4 369	7,2	0,0	0	-65 125	-5 843	9,0	1,0	-710	-71 678	-2 921	4,1	1,0	-746	-75 345
Ensamkommande barn	226	-226	-99,9	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0
Nyanlända - flyktingar	36 531	15 053	41,2	0,0	0	51 584	-443	-0,9	1,0	511	51 652	-3 244	-6,3	1,0	484	48 892
Nyanlända - flyktingar	0	0	#####	0,0	0	0	-3 290	#####	1,0	-33	-3 323	-2 003	60,3	1,0	-53	-5 379
Nämnd	-758	0	0,0	0,0	0	-758	0	0,0	1,0	-8	-765	0	0,0	1,0	-8	-773
Myndighet och huvudmannauppgifter	-39 650	0	0,0	0,0	0	-39 650	0	0,0	1,0	-396	-40 046	0	0,0	1,0	-400	-40 447
Fritidsnämnden	-146 165	-7 964	5,4	0,0	0	-154 129	-7 377	4,8	1,0	-1 615	-163 121	-1 730	1,1	1,0	-1 649	-166 499
Fritidsverksamhet	0	-34 558	#####	0,0	0	-34 558	-533	1,5	1,0	-351	-35 442	-230	0,6	1,0	-357	-36 029
Kundval/check	0	0	#####	0,0	0	0	0	#####	1,0	0	0	0	#####	1,0	0	0
Kontantstöd	-9 695	9 695	-100,0	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0
Fritidsanläggningar - hyra/drift	-72 896	-36 498	50,1	0,0	0	-109 394	-6 844	6,3	1,0	-1 162	-117 400	-1 500	1,3	1,0	-1 189	-120 089
Öppen fritid och lovverksamhet	-27 511	27 511	-100,0	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0
Nämnd och nämndstöd	-1 162	0	0,0	0,0	0	-1 162	0	0,0	1,0	-12	-1 173	0	0,0	1,0	-12	-1 185
Myndighet & huvudmanna	-6 856	-2 160	31,5	0,0	0	-9 016	0	0,0	1,0	-90	-9 106	0	0,0	1,0	-91	-9 197
Idrott och fritidsenheten	-28 046	28 046	-100,0	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0
Kulturnämnden	-135 125	-1 450	1,1	0,0	0	-136 575	-2 900	2,1	1,0	-1 395	-140 869	-2 250	1,6	1,0	-1 431	-144 550
Kulturverksamhet	0	-44 034	#####	0,0	0	-44 034	-1 350	3,1	1,0	-454	-45 838	-700	1,5	1,0	-465	-47 003
Kundval/check	0	-40 659	#####	0,0	0	-40 659	-1 100	2,7	1,0	-418	-42 177	-1 250	3,0	1,0	-434	-43 861
Anläggningar hyra/drift	0	-42 054	#####	0,0	0	-42 054	-450	1,1	1,0	-425	-42 929	-300	0,7	1,0	-432	-43 661
Musikskola	-33 635	33 635	-100,0	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0
Bibliotek	-44 269	44 269	-100,0	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0
Övrig kulturverksamhet	-47 972	47 972	-100,0	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0
Nämnd och nämndstöd	-758	-400	52,8	0,0	0	-1 158	0	0,0	1,0	-12	-1 169	0	0,0	1,0	-12	-1 181
Myndighet & huvudmanna	-8 491	-179	2,1	0,0	0	-8 670	0	0,0	1,0	-87	-8 757	0	0,0	1,0	-88	-8 845
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-31 933	300	-0,9	0,0	0	-31 633	0	0,0	1,0	-316	-31 949	0	0,0	1,0	-319	-32 268
Nämnd och nämndstöd	-2 456	0	0,0	0,0	0	-2 456	0	0,0	1,0	-25	-2 480	0	0,0	1,0	-25	-2 505
Myndighet & huvudmanna	-27 029	300	-1,1	0,0	0	-26 729	0	0,0	1,0	-267	-26 996	0	0,0	1,0	-270	-27 266
Projekt	-2 448	0	0,0	0,0	0	-2 448	0	0,0	1,0	-24	-2 472	0	0,0	1,0	-25	-2 497
Natur och trafiknämnden	-235 076	-9 243	3,9	0,0	0	-244 319	-6 122	2,5	1,0	-2 504	-252 945	-5 439	2,2	1,0	-2 584	-260 967
Gator, vägar, park & naturvård	-209 408	-9 243	4,4	0,0	0	-218 651	-6 122	2,8	1,0	-2 248	-227 020	-5 439	2,4	1,0	-2 325	-234 784
Nämnd och Nämndstöd	-1 705	0	0,0	0,0	0	-1 705	0	0,0	1,0	-17	-1 722	0	0,0	1,0	-17	-1 739
Myndighet & huvudmanna	-23 963	0	0,0	0,0	0	-23 963	0	0,0	1,0	-240	-24 203	0	0,0	1,0	-242	-24 445

Bilaga 1 Ekonomiska ramar (tkr)	Totalt 2017		Volför 2018		P/L 2018		Totalt 2018		Volför 2019		P/L 2019		Totalt 2019		Volför 2019		P/L 2019		Totalt 2019		
		tkr	%	%	tkr		tkr	%	%	tkr		tkr	%	%	tkr	%	%	tkr		tkr	%
Socialnämnden	-717 812	-12 649	1,8	0,0	0	-730 461	-22 362	3,1	1,0	-7 528	-760 352	-16 515	2,2	1,0	-7 769	-784 635					
Barn och unga (IFO)	-105 445	-6 455	6,1	0,0	0	-111 900	-6 555	5,9	1,0	-1 185	-119 640	-9 555	8,0	1,0	-1 292	-130 487					
Vuxna 19-64 år (IFO)	-45 792	-3 590	7,8	0,0	0	-49 382	-3 590	7,3	1,0	-530	-53 502	-3 590	6,7	1,0	-571	-57 663					
Personer med funktionsnedsättning	-448 044	-3 370	0,8	0,0	0	-451 414	-12 299	2,7	1,0	-4 637	-468 350	-3 370	0,7	1,0	-4 717	-476 437					
Gemensam socialtjänst	-8 368	766	-9,2	0,0	0	-7 602	82	-1,1	1,0	-75	-7 595	0	0,0	1,0	-76	-7 671					
Myndighet & huvudmanna	-108 248	0	0,0	0,0	0	-108 248	0	0,0	1,0	-1 082	-109 331	0	0,0	1,0	-1 093	-110 424					
Nämnd och nämndstöd	-1 915	0	0,0	0,0	0	-1 915	0	0,0	1,0	-19	-1 934	0	0,0	1,0	-19	-1 953					
Utbildningsnämnden	-2 710 682	-53 818	2,0	0,3	-7 061	-2 771 562	-76 877	2,8	1,1	-32 356	-2 880 795	-81 110	2,8	1,1	-33 838	-2 995 742					
<i>Checkram:</i>																					
Förskola	-703 865	12 771	-1,8	0,0	0	-691 094	-24 781	3,6	1,0	-7 159	-723 034	-28 162	3,9	1,0	-7 512	-758 708					
Pedagogisk omsorg	-28 971	0	0,0	0,0	0	-28 971	0	0,0	1,0	-290	-29 261	0	0,0	1,0	-293	-29 554					
Vårdnadsbidrag	-559	559	-99,9	0,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0	0	0,0	1,0	0	0					
Fritidshem 6 år	-74 335	1 186	-1,6	0,0	0	-73 148	-3 817	5,2	1,0	-770	-77 735	-825	1,1	1,0	-786	-79 346					
Fritidshem 7-9 år	-142 434	2 680	-1,9	0,0	0	-139 754	807	-0,6	1,0	-1 389	-140 336	1 873	-1,3	1,0	-1 385	-139 848					
Förskoleklass	-58 770	1 042	-1,8	0,0	0	-57 728	-1 243	2,2	1,0	-590	-59 561	-1 804	3,0	1,0	-614	-61 978					
Grundskola	-1 043 726	-34 031	3,3	0,0	0	-1 077 757	-17 675	1,6	1,0	-10 954	-1 106 387	-18 864	1,7	1,0	-11 253	-1 136 503					
Grundskärskola	-25 902	-2 385	9,2	0,0	0	-28 287	2 114	-7,5	1,0	-262	-26 435	313	-1,2	1,0	-261	-26 384					
Öppen fritidsverksamhet	-5 413	-188	3,5	0,0	0	-5 601	-154	2,8	1,0	-58	-5 813	-78	1,3	1,0	-59	-5 950					
Gymnasieskola	-325 563	-27 507	8,4	2,0	-7 061	-360 130	-27 045	7,5	2,0	-7 744	-394 919	-26 953	6,8	2,0	-8 437	-430 309					
Gymnasiesärskola	-12 919	-498	3,9	0,0	0	-13 417	-457	3,4	1,0	-139	-14 013	-610	4,4	1,0	-146	-14 769					
<i>Övrig ram:</i>																					
Likvärdighetsgarantin	-252 890	-6 648	2,6	0,0	0	-259 538	-3 825	1,5	1,0	-2 634	-265 996	-6 000	2,3	1,0	-2 720	-274 716					
Öppen förskola	-6 030	-800	13,3	0,0	0	-6 830	-800	11,7	1,0	-76	-7 706	0	0,0	1,0	-77	-7 783					
Nämnd & nämndstöd	-1 313	0	0,0	0,0	0	-1 313	0	0,0	1,0	-13	-1 326	0	0,0	1,0	-13	-1 339					
Myndighet & huvudmanna	-26 197	0	0,0	0,0	0	-26 197	0	0,0	1,0	-262	-26 459	0	0,0	1,0	-265	-26 724					
Forskning&Utveckling	-1 795	0	0,0	0,0	0	-1 795	0	0,0	1,0	-18	-1 813	0	0,0	1,0	-18	-1 831					
Äldrenämnden	-775 096	-38 154	4,9	0,0	0	-813 250	-18 735	2,3	1,0	-8 320	-840 305	-18 816	2,2	1,0	-8 591	-867 712					
Särskilt boende - check	-397 401	-32 400	8,2	0,0	0	-429 801	-16 600	3,9	1,0	-4 464	-450 865	-16 600	3,7	1,0	-4 675	-472 139					
Särskilt boende - avtal	-42 781	0	0,0	0,0	0	-42 781	0	0,0	1,0	-428	-43 209	0	0,0	1,0	-432	-43 641					
Hemtjänst - check	-199 065	0	0,0	0,0	0	-199 065	0	0,0	1,0	-1 991	-201 056	0	0,0	1,0	-2 011	-203 066					
Ledsagning - check	-1 450	0	0,0	0,0	0	-1 450	0	0,0	1,0	-15	-1 465	0	0,0	1,0	-15	-1 479					
Avlösning - check	-1 450	0	0,0	0,0	0	-1 450	0	0,0	1,0	-15	-1 465	0	0,0	1,0	-15	-1 479					
Verksamhet med beslut enl LSS - check	-15 607	0	0,0	0,0	0	-15 607	0	0,0	1,0	-156	-15 763	0	0,0	1,0	-158	-15 920					
Dagverksamhet äldre - check	-6 875	0	0,0	0,0	0	-6 875	0	0,0	1,0	-69	-6 944	0	0,0	1,0	-69	-7 013					
Korttidsvård - ej check	-17 410	-5 000	28,7	0,0	0	-22 410	-697	3,1	1,0	-231	-23 338	-696	3,0	1,0	-240	-24 274					
Trygghetslarm - ej check	-8 748	0	0,0	0,0	0	-8 748	0	0,0	1,0	-87	-8 835	0	0,0	1,0	-88	-8 923					
Övrig verksamhet	-38 348	-754	2,0	0,0	0	-39 102	-1 438	3,7	1,0	-405	-40 945	-1 520	3,7	1,0	-425	-42 890					
Myndighet & Huvudmanna	-44 358	0	0,0	0,0	0	-44 358	0	0,0	1,0	-444	-44 801	0	0,0	1,0	-448	-45 249					
Nämnd och nämndstöd	-1 605	0	0,0	0,0	0	-1 605	0	0,0	1,0	-16	-1 621	0	0,0	1,0	-16	-1 637					
Överförmyndarnämnden	-7 581	-200	2,6	0,0	0	-7 781	0	0,0	1,0	-78	-7 859	0	0,0	1,0	-79	-7 938					
Överförmyndarverksamhet	-3 207	-200	6,2	0,0	0	-3 407	0	0,0	1,0	-34	-3 441	0	0,0	1,0	-34	-3 475					
Nämnd & nämndstöd	-171	0	0,0	0,0	0	-171	0	0,0	1,0	-2	-173	0	0,0	1,0	-2	-174					
Myndighet & huvudmanna	-4 204	0	0,0	0,0	0	-4 204	0	0,0	1,0	-42	-4 246	0	0,0	1,0	-42	-4 288					
Totalt	-5 085 475	-133 112	2,6	0,1	-7 717	-5 226 305	-155 452	3,0	1,1	-57 967	-5 439 723	-143 911	2,6	1,1	-60 295	-5 643 929					

§ 35

UBN 2017/78

Förslag till yttrande över SOU 2017:20 "Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning"

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen att anta yttrande över SOU 2017:20 "Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning".

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Den så kallade Tillträdesutredningen har lämnat förslag till ett nytt system för tillträde till högskoleutbildning på grundläggande nivå. Direktiven har varit att ett nytt system ska vara mer öppet och enklare. Gymnasieskolan ska även fortsättningsvis vara huvudvägen till högskolan, det ska finnas fler vägar till högskolan och bestämmelserna ska möjliggöra ett livslångt lärande. Nacka kommun är inte remissinstans men då förslaget innebär långtgående konsekvenser för gymnasieskolan har utbildningsnämnden valt att yttra sig.

Utbildningsenheten föreslår utbildningsnämnden att i stort bifalla förslagen men avstyrker följande förslag:

- En nedre åldersgräns för behörighetsprovet.
- En nedre åldersgräns för högskoleprovet.
- Kompletterade betyg eller betyg som lästs upp, ska vid beräkning av meritvärde inte räknas som ett högre betyg än E.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse från utbildningsenheten daterad 2017-05-04

Bilaga 1: Förslag till yttrande över SOU 2017:20 "Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning"

Bilaga 2: Remiss SOU 2017:20 Tillträde för nybörjare

Yrkanden

Tobias Nässén (M) yrkade bifall till utbildningsenhetens förslag med instämmande av Espen Bjordal (S), Magnus Söderström (MP) och Mikael Carlsson (NL).

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutade i enlighet med Tobias Nässéns yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

18 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

Protokollsanteckningar

Lena Linnerborg lät anteckna följande för Liberalernas grupp:

Liberalerna vill uppmärksamma nämnden på riskerna med att man tillåter så kallade konkurrenskomplettering av betyg. Att läsa om kurser för att nå högre betyg leder till ett ökat lärande, vilket är bra, men innebär samtidigt att de elever som satsat redan i gymnasieskolan missgynnas i konkurrensen om attraktiva högskoleplatser. Liberalerna anser därför att utredningens ursprungliga förslag i denna del är att föredra.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

2017-05-04

TJÄNSTESKRIVELSE
UBN 2017/78

Utbildningsnämnden

Förslag till yttrande över SOU 2017:20 "Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning"

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen att anta yttrande över SOU 2017:20 "Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning".

Sammanfattning

Den så kallade Tillträdesutredningen har lämnat förslag till ett nytt system för tillträde till högskoleutbildning på grundläggande nivå. Direktiven har varit att ett nytt system ska vara mer öppet och enklare. Gymnasieskolan ska även fortsättningsvis vara huvudvägen till högskolan, det ska finnas fler vägar till högskolan och bestämmelserna ska möjliggöra ett livslångt lärande. Nacka kommun är inte remissinstans men då förslaget innebär långtgående konsekvenser för gymnasieskolan har utbildningsnämnden valt att yttra sig.

Utbildningsenheten föreslår utbildningsnämnden att i stort bifalla förslagen men avstyrker följande förslag:

- En nedre åldersgräns för behörighetsprovet.
- En nedre åldersgräns för högskoleprovet.
- Kompletterade betyg eller betyg som lästs upp, ska vid beräkning av meritvärde inte räknas som ett högre betyg än E.

Ärendet

Den s.k. Tillträdesutredningens uppdrag har varit att lämna ett förslag till ett mer öppet och enklare system för tillträde till högskoleutbildning på grundläggande nivå.

Direktiven har varit att gymnasieskolan även fortsättningsvis ska vara huvudvägen till högskolan, att det ska finnas flera vägar till högskolan och bestämmelserna ska möjliggöra ett livslångt lärande. Bestämmelserna ska inte utestänga någon som har förutsättningar för

högskolestudier, de ska säkerhetsställa att endast de som har nödvändiga kunskaper för att tillgodogöra sig utbildningen ska anses vara behöriga. De som har bäst förutsättningar att klara studierna ska antas om urval måste göras. Bestämmelserna ska också sända önskvärda signaler till gymnasieeleverna. Bestämmelserna ska vara hållbara över tid.

Utöver direktiven har utredningen haft ytterligare utgångspunkter för sitt arbete; bestämmelserna ska lösa tillträdet till högskolan och förslagen ska vara förankrade i forskning där sådan finns. Utredningen har också haft en internationell utblick. Utredningen anser att ett av problemen med dagens bestämmelser är att de enbart är till för att styra beteendet hos gymnasieeleverna. Då utredningen har stor betydelse för gymnasieskolan väljer utbildningsnämnden att yttra sig över remissen, trots att Nacka kommun inte är remissinstans.

Nuvarande tillträdesbestämmelser

De nuvarande bestämmelserna infördes i huvudsak till höstterminen 2010. De grundläggande behörighetskraven skärptes, de särskilda behörighetskraven organiserades på annat sätt, särskilda meritvärdespoäng¹ infördes och det blev svårare att komplettera med betyg från vuxenutbildningen för att höja meritvärdet. Bestämmelserna har därefter förändrats vid ett flertal tillfällen och kritiseras nu för att vara komplexa och oöverskådliga. Från forskarhåll har det ifrågasatts om det är de studenter med bäst förutsättningar som har antagits då urval har gjorts.

Tillträdesbestämmelserna ska ta hänsyn till olika meriter som de sökande har. Meriterna varierar beroende på betygssystem och om det är utländska betyg, även andra meriter ska övervägas. Studenterna har olika förutsättningar med sig då kraven på grundläggande behörighet har varierat över tid. Utredningen anser att med tanke på det livslånga lärandet är det viktigt att tidigare bedömning om grundläggande behörighet fortsätter att gälla.

Utredningens bedömning och förslag

Utredningens utgångspunkt har varit att göra det nya systemet enkelt och överblickbart och regler som inte fyller någon funktion för tillträdet bör tas bort. Bestämmelserna ska kunna hantera olika slags meriter och vara hållbart över tid. Det ska finnas incitament så att tillträdet blir en strategisk lärosätesfråga i betydelsen att lärosätena i större utsträckning kan ha lokala urvalskriterier.

Utredningen har också haft uppdrag att särskilt analysera sökande med utländska meriter. Utredningen har dock funnit att inte föreslå några generella urvalsgrunder för denna grupp eller generellt undantag från kunskaper i svenska. Varje lärosäte måste fatta beslut utifrån den specifika utbildningens krav. Genom validering kan dessa sökande konkurrera om platser utan att endast vara hänvisade till högskoleprovet.

¹ Meritpoäng ges idag som ett tillägg för vissa kurser i matematik, engelska och moderna språk samt för vissa kurser som är särskilt betydelsefulla för den sökta utbildningen.

Grundläggande behörighet

Den grundläggande behörigheten ska uttryckas i kompetenser. Särskilt viktiga är kompetenser inom det svenska och det engelska språket, vetenskapligt förhållningssätt, förmåga att kunna belysa frågor ur flera perspektiv, problemlösningsförmåga, förmåga att kunna dra slutsatser och argumentera för dessa samt övrig kompetens som är nödvändig för att kunna tillgodogöra sig en högskoleutbildning. Dessa kompetenser uppfylls av:

- Personer som erlagt examen på ett högskoleförberedande program i gymnasieskolan eller inom vuxenutbildningen.
- Personer som erlagt examen på ett yrkesprogram i gymnasieskolan eller inom vuxenutbildningen och som har godkända betyg i de kurser i svenska/svenska som andraspråk och engelska som krävs för ett högskoleförberedande program.
- Personer med svensk eller utländsk utbildning som motsvarar ovanstående utbildningskrav.
- Personer som är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och som där har behörighet till högre utbildning.
- Personer som har andra kompetenser och som blivit godkända på ett föreslaget infört nationellt *behörighetsprov* som utgår från ovanstående kompetenser. Provet ska också kunna användas vid urval.
- Personer som inte uppfyller kraven för att genomgå behörighetsprovet eller väljer att inte göra det, ska kunna få reell kompetens bedömd. Reell kompetens kan ha uppnåtts genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annat. Om bedömningen gjorts genom validering bör det också kunna ge ett meritvärde i form av ett omdöme.
- Personer som genom tidigare bestämmelser har bedömts ha grundläggande behörighet.

Nationellt behörighetsprov

Det ovan nämnda nationella behörighetsprovet ska göra det möjligt för personer som inte slutfört en gymnasial utbildning (eller motsvarande) att visa sin kompetens. Det kan också gälla personer från annat land som inte har dokumenterade meriter att visa upp. För att sända önskvärda signaler till gymnasieskolan bör det finnas en nedre åldersgräns på 24 år. En person ska inte lockas att hoppa av gymnasieskolan för att istället skriva godkänt på behörighetsprovet. Avbrutna gymnasiestudier bör i första hand kompletteras inom vuxenutbildningen. Det ska inte gå att ersätta godkända kurser i svenska, engelska och matematik med godkänt resultat på behörighetsprovet. Om personen har grundläggande behörighet på annan grund tas inte hänsyn till provet vid urval. Provet ger ett meritvärde som används vid urval. Provet bör inte gå att skriva igen om grundläggande behörighet har uppnåtts, vilket betyder att meritvärdet inte kan förbättras. Provet ska prövas på försök från hösten 2017 till 2024 och utvärderas.

Särskild behörighet

Kraven på särskild behörighet ska vara helt nödvändiga för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Utredningen föreslår följande:

- Nuvarande system med områdesbehörigheter avskaffas då systemet inte fungerar optimalt och inte heller är ändamålsenligt.
- Universitets- och högskolerådet, UHR, ska fastställa vilka särskilda behörighetskrav i form av kunskaper från kurser i gymnasieskolan som ska leda till yrkesexamen.
- UHR fastställer särskilda behörighetskrav för utbildning som leder till konstnärlig examen. I stället för krav på kurser från gymnasieskolan ska ett lärosäte ställa krav på godkänt konstnärligt prov.
- Universitet och högskolor fastställer krav som leder till generell examen och för fristående kurser.
- Större frihet hos universitet och högskolor att fastställa särskilda behörighetskrav så att de kan tydligare utgå från specifika behov av förkunskaper som är nödvändiga för en viss typ av utbildning.
- För att gymnasieskolan och vuxenutbildningen ska veta vilka kurser som behöver erbjudas ska det finnas ett antal kurser från lärosätena att välja bland då de sätter samman sina behörighetskrav. Dessa kurser bör motsvaras av dagens kurser som ingår i områdesbehörigheterna och fastställas av UHR.
- Lärosätena kan ansöka om tillstånd att få använda andra krav.
- Särskild behörighet kan också uppnås genom bedömning av reell kompetens. Inte högre krav än betyg E på gymnasiekurser. Det skulle sända felaktig signal till gymnasieskolan och få oönskade effekter för betygssättningen i gymnasieskolan.

Urval

Minst två urvalsgrupper föreslås konkurrera om platserna. Flest platser ska fördelas på grundval av betyg och minst 15 procent ska fördelas utifrån högskoleprovet. Lärosätena ska också kunna fördela platser utifrån lokalt beslutade urvalsgrunder.

Efter tillstånd från UHR kan lärosätena få besluta om annan platstilldelning och för utbildningar som leder till konstnärlig examen.

Urval på grundval av betyg

Betyg och högskoleprov kvarstår som generella urvalsinstrument. Två grupper föreslås enligt nedan och platserna fördelas utifrån antal behöriga sökande.

Betygsgrupper

1. Sökande med svenska och utländska betyg eller motsvarande.
2. Sökande med omdöme från folkhögskola, det föreslagna *behörighetsprovet* respektive en valideringsprocess.

Den nuvarande gruppen för sökande som har kompletterat eller höjt sina betyg tas bort. De som har kompletterat sina betyg konkurrerar i grupp 1. Tidigare underkända kurser som inte krävs för behörighet och som i efterhand kompletterats, räknas som betyg E när meritvärde beräknas. Likaså ska intyg efter behörighetsgivande förutbildning vid universitet

och högskolor och dokumenterat studieresultat från folkhögskola ges ett meritvärde som motsvarar E.

Inga övriga kompletteringar ska få användas i urvalet och utredningen föreslår därför att systemet med meritpoäng avskaffas. Utredningen anser inte att tillträdet till högskolan ska vara lösningen på att få fler elever i gymnasieskolan att läsa mer avancerade kurser i matematik och engelska samt kurser i moderna språk. Om högre kurser i framför allt matematik och engelska anses vara nödvändiga bör de vara särskilda behörighetskrav. Utredningen anser vidare att det bör utredas vilka åtgärder som behövs för att få fler elever att läsa moderna språk.

Om meritpoängen avskaffas innebär det att det inte är lika viktigt att välja program för att kunna maximera meritpoängen. Det kommer finnas större utrymme för att efterfråga kurser inom det individuella valet utifrån intresse och motivation. Förslaget innebär att nuvarande meritpoängssystem avskaffas med framförhållning så att de elever som gjort sina val utifrån nuvarande bestämmelser har tillfälle att söka till högskolan med nuvarande bestämmelser.

Urvalsgrupp på grundval av högskoleprovet

Kritik som framförts mot nuvarande regler för högskoleprovet har varit att provet har en dålig prognosförmåga, att minst en tredjedel av platserna måste fördelas utifrån resultatet på provet och att provet kan göras under gymnasietiden. Utredningen föreslår att högskoleprovet kvarstår som generellt urvalsinstrument, men med en något begränsad roll. Utredningen menar att en viktig signal till gymnasieeleverna är att studierna i gymnasieskolan ska prioriteras så länge de är elever där. Högskoleprovet kan därefter genomföras – som en andra chans. Andelen platser som ska fördelas utifrån resultat på högskoleprovet föreslås alltså mer än halveras. Utredningen föreslår följande:

- Nedre åldersgräns på 19 år. Undantag kan göras, t.ex. om eleven tar gymnasieexamen före 19 års ålder.
- Provets två delar (verbal och kvantitativ) ska kunna viktas på olika sätt utifrån den sökta utbildningens karaktär och inriktning. Lärosätena tydliggör vilka färdigheter som är särskilt viktiga för utbildningen. UHR föreskriver vilka viktningar som kan användas.
- Giltighetstiden kortas från fem till tre år. En person kan göra högskoleprovet tre gånger under tre år.

Lokalt beslutade urvalsgrunder

Universitet och högskolor ska även fortsättningsvis kunna besluta om lokala urvalsgrunder. De ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen. En sammanvägning av meriter ska kunna göras.

Utbildningsenhetens överväganden och förslag

Utbildningsenheten finner att utredningens förslag till stor del fyller kraven på enkelhet, transparens och hållbarhet över tid. Förslagen som avser vilka krav som ska gälla för grundläggande behörighet till högskolan ska grundas på kompetenser, vilka har definierats med hjälp av företrädare för universitet och högskolor. Det blir tydligt vilka krav som gäller för att vara behörig att studera på högskolan.

Behörighet

Utbildningsenheten har dock invändningar avseende det föreslagna nationella behörighetskravets nedre åldersgräns på 24 år. Utredningens resonemang om varför 24 år är en rimlig nedre gräns är att en gymnasieelev inte ska lockas att hoppa av gymnasieskolan och satsa på ett godkänt resultat på behörighetsprovet. Avbrutna gymnasiestudier ska i första hand åtgärdas inom vuxenutbildningen. Utbildningsenheten håller med utredningen om att gymnasieskolan ska vara den huvudsakliga ingången till högskolan, men det finns en risk att personer under en tid utestängs från högskolan. Det kan gälla högpresterande elever som har hoppat av gymnasieskolan för att den inte har kunnat möta upp elevens behov. Det kan också gälla elever som har misslyckats på andra sätt i gymnasieskolan och som vill komma vidare. Det kan innebära att motivationen för att studera vidare sjunker. Som utredningen mycket riktigt påpekar krävs det oftast särskild behörighet för att komma in på många utbildningar – d.v.s. krav på att gymnasieeleverna har betyg i de specifika kurserna, vilket skulle tala emot risken för avhopp från gymnasieskolan.

Utbildningsenheten föreslår därför utbildningsnämnden att avstyrka den nedre åldersgränsen för behörighetsprovet. Provet ska enligt förslaget utvärderas och då kan också gymnasieelevernas eventuella benägenhet att avbryta utbildningen till förmån för behörighetsprovet följas.

Urval

Utbildningsenheten håller med utredningen om att tillträdet med urvalsprinciper till högskolan inte ska lösa gymnasieskolans problem. I stället för dagens meritpoängssystem för vissa avancerade gymnasiekurser (som ger extra poäng vid urval), ska lärosätenas krav på särskild behörighet spegla de kurser som eleverna ska läsa i gymnasieskolan för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Utredningen ser en risk med förslaget, att färre elever kommer att läsa moderna språk och föreslår därför att det ska ingå i Skolverkets uppdrag att se över hur fler elever i såväl grund- som gymnasieskolan ska förmås att studera moderna språk.

Utredningen problematiserar om förslaget att kompletterade betyg eller betyg som lästs upp inte ska ge ett högre betyg än E. Utredningen menar att det kan innebära att elever skulle kunna välja program med inte lika avancerade kurser som andra, för att maximera sina meriter och i efterhand läsa in saknade kurser inom vuxenutbildningen. En annan aspekt som tas upp är om sökande som kompletterar betyg i efterhand ska kunna ta platser från

ungdomar som kommer direkt från gymnasieskolan. Utredningen anser att de som kompletterat i efterhand inte ska kunna gå före en person som kommer direkt från gymnasieskolan. En negativ aspekt som framhålls är att möjligheterna att komplettera för högre betyg innebär också att det blir fler sökande med höga meritvärden som inte kommer in på attraktiva utbildningar. Få elever har idag A i alla ämnen (148 stycken) samtidigt krävs det högsta meritvärdet till några utbildningar, och ändå kvarstår reserver med högsta meritvärde. Det finns idag ingen begränsning i hur många gånger en person kan prövas för betyg i en kurs på vuxenutbildningen. Detta kostar pengar för den prövande och kan bidra till snedrekrytering och betyg som höjs i efterhand har ett sämre prognosvärde. En annan negativ aspekt är att det blir längre studietid. Utredningen anser inte att det är ett alternativ att ha särskild urvalsgrupp för personer som kompletterat eller läst upp betyg. Den gruppen skulle bli så pass liten att få sökande skulle antas. Utredningen menar att om betygen inte räcker till för en utbildning kan högskoleprovet användas som en andra chans. Och om lärosätena använder sig av större andel lokala urvalsgrunder kan det innebära ytterligare chanser att konkurrera om platserna. Utredningen framhåller att förslagen får konsekvenser men att det är svårt att förutse hur ungdomar kommer att agera. Det är därför viktigt att utvärdera de nya bestämmelserna och hur de slår.

Utbildningsenheten håller med om att frågan om urval är komplex, men anser ändå att förslaget har fler negativa aspekter än positiva. Det går emot idén om det livslånga lärandet, vilket också utredningen framhåller. Även om gymnasieskolan ska vara huvudvägen in i högskolan måste det också vara möjligt för personer som inte har en fullständig gymnasieutbildning, har mindre konkurrenskraftiga betyg, har läst upp tidigare icke godkända betyg, eller kompletterat med andra kurser än de som ingick i programmet, att senare i livet kunna konkurrera om platserna till en utbildning med höga antagningspoäng. Högskoleprovet ger visserligen en andra chans, men det borde vara möjligt med ytterligare möjligheter att konkurrera om platserna. **Utbildningsenheten föreslår därför utbildningsnämnden att avstyrka förslaget att kompletterade betyg eller betyg som lästs upp, inte ska få räknas som högre betyg än E.**

Utredningen föreslår bland annat att det ska finnas en nedre åldersgräns på 19 år för att få skriva högskoleprovet, med undantag för särskilda skäl som framför allt gäller för de personer som börjat skolan tidigare. Den nedre åldersgränsen för att skriva provet har även i detta förslag sin grund i att styra gymnasieelevernas beteenden. Trenden är att provdeltagarna blir allt yngre och utredningen vill att signalen ska vara att gymnasieutbildningen ska prioriteras under tiden eleverna är där. Utredningen problematiserar om att förslaget skulle kunna innebära att personer skjuter upp ansökan till högskolan för att kunna skriva provet en eller flera gånger för att höja resultatet. De sökande kanske inte antas på första försöket och antagningen av dem fördröjs. Utredningen menar att provet ska kunna skrivas under gymnasietidens sista termin, men inte tidigare. Då det ska finnas möjlighet till undantag utestängs inte någon till högskolan då urval ska göras.

Utbildningsenheten anser att genom att sätta en nedre åldersgräns på 19 år så begränsas ungdomarnas valmöjligheter och det kan dessutom få negativa effekter som ett senareläggande av studierna. Ungdomarna skriver till stor del provet flera gånger och resultatet blir ofta bättre efter första försöket. Om begränsningen görs till sista terminen så kommer som sagt färre personer att antas till högskolan direkt efter gymnasiestudierna. Utredningen menar att undantag ska kunna göras men att dessa i första hand ska avse de personer som börjat skolan vid tidigare ålder. Vilka de övriga särskilda skälen skulle kunna vara, nämns inte, utan överläts till UHR att bestämma. **Utbildningsenheten föreslår utbildningsnämnden att avstyrka den nedre åldersgränsen för att skriva högskoleprovet, då det begränsar individens möjlighet att komma in på högskolan.**

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget kan få konsekvenser för gymnasieungdomar enligt ovan angivna skäl.

Bilagor

Förslag till yttrande över SOU 2017:20 ”Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning”

[Remiss SOU 2017:20 Tillträde för nybörjare](#)

Lotta Valentin
Enhetschef
Utbildningsenheten

Jill Salander
Expert gymnasieskolan
Utbildningsenheten

2017-05-03

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
UBN 2017/78

Utbildningsdepartementet

Förslag till yttrande över SOU 2017:20 ”Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning”

Nacka kommun har beslutat att yttra sig över SOU 2017:20 ”Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning och vill framföra följande.

Nacka kommun ställer sig bakom större delen av förslagen, men avstyrker följande förslag.

- En nedre åldersgräns för behörighetsprovet.
- En nedre åldersgräns för högskoleprovet.
- Kompletterade betyg eller betyg som lästs upp, ska vid beräkning av meritvärde inte räknas som ett högre betyg än E.

Nacka kommuns överväganden

Nacka kommun finner att utredningens förslag till stor del fyller kraven på enkelhet, transparens och hållbarhet över tid. Förslagen som avser vilka krav som ska gälla för grundläggande behörighet till högskolan ska grundas på kompetenser, vilka har definierats med hjälp av företrädare för universitet och högskolor. Det blir tydligt vilka krav som gäller för att vara behörig att studera på högskolan.

Behörighet

Nacka kommun har dock invändningar avseende det föreslagna nationella behörighetskravets nedre åldersgräns på 24 år. Nacka kommun håller med utredningen om att gymnasieskolan ska vara den huvudsakliga ingången till högskolan, men det finns en risk att personer under en tid utestängs från högskolan. Det kan gälla högpresterande elever som har hoppat av gymnasieskolan för att den inte har kunnat möta upp elevens behov. Det kan också gälla elever som har misslyckats på andra sätt i gymnasieskolan och vill komma vidare. Det kan innebära att motivationen för att studera vidare sjunker. Som utredningen mycket riktigt påpekar krävs det oftast särskild behörighet för att komma in på många utbildningar – d.v.s. krav på att gymnasieeleverna har betyg i de specifika kurserna, vilket skulle tala emot risken för avhopp från gymnasieskolan.

Nacka kommun avstyrker därför förslag om nedre åldersgräns för behörighetsprovet. Provet ska enligt förslaget utvärderas och då kan också gymnasieelevernas eventuella benägenhet att avbryta utbildningen till förmån för behörighetsprovet följas.

Urval

Nacka kommun håller med utredningen om att frågan om urval är komplex, men anser ändå att förslaget om att kompletterade betyg eller betyg som lästs upp inte ska ge högre meritpoäng än E, har fler negativa aspekter än positiva. Det går emot idén om det livslånga lärandet, vilket också utredningen framhåller. Även om gymnasieskolan ska vara huvudvägen in i högskolan måste det också vara möjligt för personer som inte har en fullständig gymnasieutbildning, har mindre konkurrenskraftiga betyg, har läst upp tidigare icke godkända betyg, eller kompletterat med andra kurser än de som ingick i programmet, att senare i livet kunna konkurrera om platserna till en utbildning med höga intagningspoäng. Högskoleprovet ger visserligen en andra chans, men det borde vara möjligt med ytterligare möjligheter att konkurrera om platserna. **Nacka kommun avstyrker därför förslaget att kompletterade betyg eller betyg som lästs upp, inte ska få räknas som högre betyg än E.**

Nacka kommun anser att genom att sätta en nedre åldersgräns på 19 år för att skriva högskoleprovet så begränsas ungdomarnas valmöjligheter och det kan dessutom få negativa effekter som ett senareläggande av studierna. Ungdomarna skriver till stor del provet flera gånger och resultatet blir ofta bättre efter första försöket. Om begränsningen görs till sista terminen så kommer färre personer att antas till högskolan direkt efter gymnasiestudierna. Utredningen menar att undantag ska kunna göras men att dessa i första hand ska avse de personer som börjat skolan vid tidigare ålder. Vilka de övriga särskilda skälen skulle kunna vara, nämns inte, utan överläts till UHR att bestämma. **Nacka kommun avstyrker därför den nedre åldersgränsen för att skriva högskoleprovet, då det begränsar individens möjlighet att komma in på högskolan.**

Mats Gerdau
Ordförande kommunstyrelsen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Kommunstyrelsen

Förslag till yttrande gällande kap 8.2 i SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”

Yttrande till Utbildningsdepartementet.

Beslut

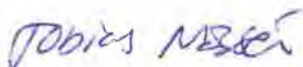
Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar det bifogade förslaget till yttrande gällande kap 8.2 i Skolkommissionens slutbetänkande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”.

Detta beslut fattas av utbildningsnämndens ordförande med stöd av 6 kap 36 § kommunallagen och punkten 3.1 i utbildningsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslutet

Regeringen har remitterat Skolkommissionens slutbetänkande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet.” Remissvar gällande kapitel 8.2 ”Ökat nationellt ansvar för skolans finansiering”, med tillhörande förordningstext, bilagor och konsekvensanalys ska inkomma till Utbildningsdepartementet senast den 5 augusti 2017. Nacka kommun är inte med på remisslistan, men önskar yttra sig.

Detta beslut fattas av ordförande, då utbildningsnämndens avgörande inte kan avvaktas på grund av att yttrandet ska hinna beredas av kommunstyrelsen före remissvarets sista svarsdatum.

Tobias Nässén
Utbildningsnämndens ordförande

Bilagor

1. Förslag till yttrande över kapitel 8.2 i SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet.”
2. Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse den 23 maj 2017.
3. Länk till SOU 2017:35
<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcfdf54a44377507/samling-for-skolan--nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

2017-05-23

TJÄNSTESKRIVELSE
UBN 2017/114

Utbildningsnämnden

Förslag till yttrande

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta förslaget till yttrande över kapitel 8.2 i SOU 2017:35, ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”, enligt bilagan till denna tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Regeringen har remitterat Skolkommisionens slutbetänkande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet.” Remissvar gällande kapitel 8.2 ”Ökat nationellt ansvar för skolans finansiering”, med tillhörande förordningstext, bilagor och konsekvensanalys ska inkomma till Utbildningsdepartementet senast den 5 augusti 2017. I tjänsteskrivelsen framgår förslagen i kapitel 8.2 kortfattat samt utbildningsenhetens kommentarer gällande dessa. Ett förslag till yttrande bifogas tjänsteskrivelsen.

Ärendet

Bakgrund

Regeringen har remitterat Skolkommisionens slutbetänkande SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet.” Remissvar gällande kapitel 8.2 ”Ökat nationellt ansvar för skolans finansiering”, med tillhörande förordningstext, bilagor och konsekvensanalys ska inkomma till Utbildningsdepartementet senast den 5 augusti 2017. Remissvar gällande övriga delar i betänkandet ska inkomma till Utbildningsdepartementet senast den 1 september 2017. Nacka kommun är inte med på remisslistan. Denna tjänsteskrivelse och bifogade förslag till yttrande avser enbart den del av slutbetänkandet vars sista svarsdatum är den 5 augusti.

Förslagen i kapitel 8.2

Skolkommisionens förslag om ökat nationellt ansvar för skolans finansiering (kap 8.2 i slutbetänkandet) innefattar följande:

- En utredning ska tillsättas i syfte att

- etablera miniminivåer för varje huvudmans resurser för undervisning och elevhälsa
 - analysera förutsättningarna för ett sektorsbidrag eller andra former av nationell finansiering av skolan
- Ett villkorat statsbidrag till kommunala och enskilda huvudmän för undervisning och elevhälsa i förskoleklass och grundskola införs från och med 2018, med infasning över tre år. Huvudmännen förbinder sig att inte reducera de egna medlen till undervisning och elevhälsa under den tid som de erhåller bidraget. Bidraget ska baseras på socioekonomiskt betingade förutsättningar (se nästa punkt). Varje huvudman ansöker om bidraget till Skolverket, som varje kalenderår fattar beslut om och betalar ut bidraget.
 - SCB får i uppdrag att ta fram ett årligt socioekonomiskt index baserat på uppgifter om elevers bakgrund med anknytning till föräldrars utbildningsnivå, invandring, inkomst, ekonomist bistånd, om föräldrarna är skilda, antal syskon samt bostadsområdets socioekonomiska status.
 - Det socioekonomiska index som SCB tar fram ska tillsammans med den av staten fastslagna miniminivån utgöra vägledning för huvudmännens resursfördelning till skolor.
 - Det föreslagna statsbidraget för undervisning och elevhälsa till samtliga kommunala och enskilda huvudmän ska omfatta totalt 6 miljarder kronor, med infasning över tre år från och med 2018. Det ska delvis finansieras genom att vissa av dagens riktade statsbidrag till skolan dras in. Utredningen föreslår inte vilka statsbidrag som avses men anger att cirka 3 miljarder kronor kan dras in via exempelvis bidragen till lågstadielyft, specialpedagogiska satsningar, elevhälsa, sommarskola och läxhjälp. eller hur stor del av de 6 miljarderna som ska finansieras genom indragning av andra statliga medel till skolan.

Utbildningsenhetens kommentarer och förslag till yttrande

Utbildningsenheten är positiv till Skolkommissionens ambition att uppnå en ”samling för skolan”. En sådan gemensam grundhållning från skolans olika aktörer kan skapa den långsiktighet och förutsägbarhet i styrning och finansiering som bidrar till att skolorna klarar sitt uppdrag på bästa sätt. Det är därför problematiskt att skolans huvudmän inte har fått möjlighet att vara del av Skolkommissionen och därtill att remisstiden för slutbetänkandet läggs över sommaren, vilket ger väldigt kort beredningstid i kommuner som vill yttra sig över Skolkommissionens slutbetänkande.

Det är ett ensidigt fokus som i kapitel 8.2 läggs på elevers bakgrund och på att ökade resurser till skolan är avgörande för att förbättra resultat och likvärdighet. Det finns en risk för en ”vänta-och-se-attityd”, eftersom signalen som Skolkommissionen sänder med sina

förslag är att det för vissa skolor och kommuner inte är möjligt att klara en hög måluppfyllelse i dag på grund av otillräckliga resurser för de elever man har på sin skola eller i sin kommun.

Det är omfattande reformer av skolans finansiering som Skolkommissionen föreslår i kapitel 8.2. Syftet med förslagen är enligt Skolkommissionen att ”bidra till en resurstilldelning på huvudmannanivå och en resursfördelning från huvudman till skolenhet som är långsiktigt hållbar och som bättre än vad som är fallet idag speglar skilda förutsättningar mellan olika skolenheter med avseende på elevernas socioekonomiskt betingade förutsättningar” (sid 223). En ny utredning ska ha i uppdrag att utreda statlig finansiering – genom sektorsbidrag eller på annat sätt. Under tiden föreslås att staten ska etablera en miniminivå för varje huvudman vad gäller resurser till undervisning och elevhälsa, något som dock också ska föregås av ytterligare utredning. Därutöver föreslås införande redan nästa år av ett nytt riktat statsbidrag till undervisning och elevhälsa, som ska villkoras med att huvudmännen inte minskar de egna resurserna.

I slutbetänkandet framgår inte hur de föreslagna förändringarna av resursstyrningen skulle vara förenligt med en tydlig ansvarsfördelning. För att skolhuvudmännen fullt ut ska kunna vara ansvariga för undervisningen behöver de också kunna styra fullt ut över resurserna till denna.

Det är också oklart hur en sådan statlig resursstyrning som föreslås är förenlig med en mål- och resultatstyrd skola. Innan den mål- och resultatstyrda skolan infördes på 1990-talet styrdes skolan i hög grad av statlig resursstyrning och regelstyrning. Skolans uppgift var då inte heller att varje elev skulle utvecklas så långt möjligt och minst uppnå en lägstanivå i varje ämne. Skolkommissionens resonemang i kapitel 8.2 för lätt tanken till denna tid, snarare än till dagens skolsystem. I den tidigare, regelstyrda skolan skulle miniminivåer för undervisningskostnader kunna formuleras utan större problem, eftersom regelverket styrde faktorer som exempelvis klasstorlek. I en skola där uppdraget istället är att varje elev ska utveckla kunskaper motsvarande minst en lägstanivå i varje ämne är det däremot svårt att ange en optimal kostnadsnivå.

Skolkommissionens föreslagna åtgärder är också ingripande i det kommunala självstyret, utan att detta närmare kommenteras i konsekvensanalysen.

Analys saknas därtill av vilken betydelse de skolreformer som redan har genomförts för att öka kunskapsresultaten kan förväntas ha om de får fortsätta verka under längre tid. Det finns inget självändamål med stora skolreformer. Fördelar måste vägas mot nackdelar och till de senare hör risken att en ständig osäkerhet skapas för skolans verksamma om vilka förutsättningar som kommer att gälla. Det lägger inte en god grund för verksamhetsutveckling eller för att satsningar ska få genomslag.

När så stora och kostsamma reformer, som dessutom är svårörenliga med en mål- och resultatstyrd skola, föreslås förutsätts att de är motiverade utifrån väldigt starka skäl. Sådana starka skäl framkommer dock inte i slutbetänkandet.

De skäl Skolkommisionen anger för att införa ett villkorat, statligt statsbidrag till undervisning och elevhälsa är att kommunerna inte fördelar resurser kompensatoriskt i särskilt stor utsträckning. Ett annat skäl som uppges är att det inte finns garantier för att huvudmännen totalt sett avsätter tillräckliga resurser idag (sid 223). Därutöver bedöms det kostnadsutjämningsystem som redan finns inte kompensera de kommuner, som Skolkommisionen betecknar som relativt fattiga, i den utsträckning det behövs för att de ska ha förutsättningar att klara skolans kompensatoriska uppdrag (sid 238). Det framgår dock inte hur man i det senare fallet bedömt att det handlar om resursbrist snarare än bristande effektivitet.

Som alternativ åtgärd till ett riktat statsbidrag anges i slutbetänkandet enbart en detaljreglering av resursfördelningen. Däremot beaktas inte att de regleringar som trädde ikraft från och med den 1 juli 2014 och som innebär tydliga krav på att såväl kommuner som rektorer ska fördela resurser efter elevers förutsättningar och behov, i kombination med Skolinspektionens tillsyns- och sanktionsmöjligheter, redan ger de verktyg som staten behöver för att driva på utvecklingen mot ökad kompensatorisk fördelning, alternativt ökade resurser till undervisning, hos de huvudmän och skolor där det finns ett sådant behov. Utöver detta finns idag möjligheter för staten att via Skolverket teckna kontrakt med skolor och huvudmän som behöver ökat stöd för att klara sitt uppdrag.

Skolkommisionen anger också att det är centralt för staten att styra skolans resurser och att etablerandet av en statlig miniminivå för varje huvudmans resurser till undervisning och elevhälsa gör att staten lättare kan följa och än starkare styra resurser till undervisning och elevhälsa (sid 224). Det argumentet är svårt att förstå, i ljuset av den mål- och resultatstyrda skolan som bygger på att det är de som finns närmast eleverna – rektorer och huvudmän – som ska ansvara för att styra resurserna (inom och mellan skolor) utifrån elevernas och de lokala behoven och förutsättningarna.

Skolkommisionen hänvisar också till OECD:s rapport från 2015 om den svenska skolan¹, en studie där man i sin tur lutar sig tungt mot Skolverkets undersökning från 2009², där slutsatsen var att många kommuner saknade en tydlig modell för att fördela resurser mellan skolor. Efter det att OECD:s rapport lagts fram har dock den så kallade "Skolkostnadsutredningens" (SOU 2016:66) kartläggning av kommuners budgetering, visat att i princip alla kommuner fördelar resurser kompensatoriskt idag. En annan förändring som konstaterats på senare tid är de tydliga förbättringar i kunskapsresultat i TIMSS- och PISA-mätningarna.

¹ OECD (2015): "Improving Schools in Sweden: An OECD Perspective".

² Skolverket (2009), "Resursfördelning utifrån förutsättningar och behov?", Rapport nr 330.

Betydelsen av *hur* de befintliga resurserna används diskuteras inte i kapitel 8.2, trots att bland annat Skolverket i sin rapport från år 2009³ påtalat att det särskilt är hur resurserna används som är avgörande för måluppfyllelse och kvalitet, det vill säga faktorer som exempelvis organisation, kompetens, utvecklingsarbete och utvärdering (sid 91). I samma studie föreföll enligt Skolverket skolorna i samtliga intervjuade kommuner, som genomfördes 2007, ha så mycket resurser att det fanns flera sätt att organisera verksamheten och stödet till elever på. ”Förvaltningar, och även rektorer och många lärargrupper ansåg att bristande resurser inte var det avgörande problemet.”(sid 91) Skolverket uppgav också, i samma rapport att ”det finns ingen idealisk resursfördelningsmodell som alla kommuner kan tillämpa”, utan det är viktigt att huvudmän och skolor följer upp och utvärderar resursfördelningen.

Relevant i sammanhanget är också SNS-studien av likvärdigheten i svensk skola från 2011⁴, som Skolkommissionen dock inte refererar till. Forskarna finner här bland annat att skillnaderna i resultat mellan skolor har ökat sedan 1990-talet, men att det är en ökning från en låg nivå och det handlar om 8-10 procent av de totala skillnaderna i resultat mellan eleverna. Resultatskillnaderna mellan elever är mycket större inom skolor än mellan skolor. De finner inte belägg för att de ökade skillnaderna mellan skolor har att göra med resurser. De finner också att elevernas familjebakgrund inte har större genomslag på elevernas resultat än vad som var fallet på 1980-talet. Det framgår inte varför Skolkommissionen inte väger in också denna studie i slutbetänkandet.

Åtgärder som gör att befintliga resurser används på ett mer effektivt sätt kan förväntas ha större betydelse för kunskapsresultaten än åtgärder som innebär ökad tilldelning av resurser. Skolkommissionens förslag går åt motsatt håll genom att påtala att vissa, enligt Skolkommissionen, relativt fattiga kommuner inte kan åstadkomma bättre resultat för att de har otillräckligt med resurser. Dessutom motverkar förslaget om att införa en statlig miniminivå för varje huvudmans kostnader för undervisning och elevhälsa incitamenten för att utveckla verksamheten så att resurserna används mer effektivt. Den huvudman som exempelvis genom att omorganisera arbetsuppgifter, så att lärarna får mer tid för eleverna genom att lyfta administrativa uppgifter från lärare till administrativ personal, skulle bestraffas genom indraget statsbidrag om förändringen leder fram till att kostnaderna för undervisningsdelen minskar.

Enligt den så kallade ”Skolkostnadsutredningen” (SOU 2016:66) så har den tydliga lagstiftning om kommuners resursfördelning som gällt sedan den 1 juli 2014 bidragit till att i princip alla kommuner i dag har en kompensatorisk resursfördelning. Staten kan - utan att det innebär stora kostnader – förstärka detta genom att på olika sätt underlätta för kommunerna att pröva och utvärdera olika fördelningsmodeller för resurserna till skolan.

³ Skolverket (2009), ”Resursfördelning utifrån förutsättningar och behov?”, Rapport nr 330.

⁴ Böhlmark och Holmlund (2011): ”20 år med förändringar i skolan: Vad har hänt med likvärdigheten?”, _SNS Förlag.

Om det förekommer att en huvudman – kommunal eller enskild – underfinansierar undervisningen, så att elever inte ges förutsättningar att nå utbildningens mål, bör staten använda de tillsyns- och sanktionsverktyg som Skolinspektionen har till förfogande.

Därtill finns ett redan remitterat förslag från ”Skolkostnadsutredningen” (SOU 2016:66), som innebär att det ska framgå i skollagen att kommuners ersättning till enskilda huvudmän alltid ska bestå av ett strukturbidrag, utöver grundbeloppet och i förekommande fall ett tilläggsbelopp. Strukturbidraget avser den del av resurserna till skolan som tar hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov. Syftet är att säkerställa lika villkor mellan kommunala och enskilda huvudmän. Införandet av en sådan bestämmelse kan förväntas bidra ytterligare till att kommunerna utvecklar den kompensatoriska delen av resursfördelningen. Detta är dock inte heller något som tas upp i kapitel 8.2.

Sammantaget är bedömningen att Skolkommissionen inte har visat att det faktiskt finns ett behov av så starka inslag av statlig resursstyrning i den mål- och resultatstyrda skolan som föreslås i kapitel 8.2.

En högre grad av kompensatorisk resursfördelning skulle naturligtvis kunna underlättas om staten förstärker resurserna till kommunerna, men det behöver i sådant fall ske inom ramen för det generella statsbidraget och inte på sätt som medför en otydlig ansvarsfördelning och en ineffektiv mål- och resultatstyrning.

Skolkommissionen lyfter på ett förtjänstfullt sätt fram vikten av tillit mellan olika nivåer i skolsystemet. Staten kan bidra till detta inte minst genom att använda de befintliga statliga verktygen för att understödja och stärka det arbete som redan pågår i kommunerna av att utveckla resursfördelningsmodeller som främjar hög kvalitet i skolan för alla elever.

Ekonomiska konsekvenser

Skolkommissionens förslag att införa ett statligt statsbidrag för undervisning och elevhälsa, innebär att totalt sex miljarder kronor fasas in över en treårsperiod från och med halvårsskiftet 2018. Eftersom förslaget dels inte anger hur stor del av detta som ska avsättas till de enskilda huvudmännen, dels inte anger i vilken utsträckning dessa resurser ska finansieras med indragna medel från andra statliga satsningar på skolan, så går det inte att förutsäga vad det innebär i kronor och ören för Nacka kommun. Det räkneexempel som återfinns i slutbetänkandet, och där utfallet för Nacka motsvarar en sex-procentig ökning av resurserna till undervisning och elevhälsa, jämfört med kostnadsnivån 2015, uppger Skolkommissionen inte motsvarar det slutliga utfallet. Det faktiskt utfallet blir lägre beroende på att de i exemplet inte räknat bort de medel som ska avsättas för de enskilda huvudmännens räkning.

Därutöver är det svårt att analysera de ekonomiska konsekvenserna av ett statligt krav på att kommunerna inte får minska de egna kostnaderna för undervisning och elevhälsa, jämfört

med året innan, för att ha möjlighet att ta emot det nya statliga statsbidraget. Det riskerar leda till minskat tryck på att utveckla en mer effektiv verksamhet.

Konsekvenser för barn

Syftet med Skolkommisionens förslag i kapitel 8.2 är att öka likvärdigheten i skolan. Om förslagen får sådana effekter är det positivt för eleverna.

Bilagor

1. Förslag till yttrande över kapitel 8.2 i SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”.
2. Länk till SOU 2017:35:
<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcdf54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Lotta Valentin
Enhetschef
Utbildningsenheten

Åsa Arnell
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten

2017-05-23

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

UBN 2017/114

KFKS 2017/473

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande från Nacka kommun gällande kapitel 8.2 i SOU 2017:35 ”Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet”

Nacka kommun vill framföra följande yttrande över SOU 2017:35, ”Samling för skolan”, vad avser kap 8.2 inklusive medföljande förordningsändringar och konsekvensanalyser:

Nacka kommun avstyrker förslagen om

- Ett nytt villkorat statligt statsbidrag till undervisning och elevhälsa
- Att etablera miniminivåer för varje huvudmans resurser till undervisning och elevhälsa
- Att analysera förutsättningarna för ett sektorsbidrag eller andra former av nationell finansiering av skolan
- Att ett socioekonomiskt index framtaget av SCB ska vara styrande för huvudmännens resursfördelning till skolor

Nacka kommuns överväganden

Skolkommisionens ambition att uppnå en ”samling för skolan” är lätt att hålla med om. En sådan gemensam grundhållning från skolans olika aktörer kan skapa den långsiktighet och förutsägbarhet i styrning och finansiering som bidrar till att skolorna klarar sitt uppdrag på bästa sätt. Det är därför problematiskt att skolans huvudmän inte har fått möjlighet att vara del av Skolkommisionen och därtill att remisstiden för slutbetänkandet läggs över sommaren, vilket ger väldigt kort beredningstid i kommuner som vill yttra sig över Skolkommisionens slutbetänkande.

Nacka kommun invänder mot det ensidiga fokus som i kapitel 8.2 läggs på elevers bakgrund och på att ökade resurser till skolan är avgörande för att förbättra resultat och likvärdighet. Det finns en risk för en ”vänta-och-se-attityd”, eftersom signalen som Skolkommisionen sänder med sina förslag är att det för vissa skolor och kommuner inte är möjligt att klara en

hög måluppfyllelse i dag på grund av otillräckliga resurser för de elever man har på sin skola eller i sin kommun.

Det är omfattande reformer av skolans finansiering som Skolkommisionen föreslår i kapitel 8.2. Syftet med förslagen är enligt Skolkommisionen att ”bidra till en resurstilldelning på huvudmannanivå och en resursfördelning från huvudman till skolenhet som är långsiktigt hållbar och som bättre än vad som är fallet idag speglar skilda förutsättningar mellan olika skolenheter med avseende på elevernas socioekonomiskt betingade förutsättningar” (sid 223). En ny utredning ska ha i uppdrag att utreda statlig finansiering – genom sektorsbidrag eller på annat sätt. Under tiden föreslås att staten ska etablera en miniminivå för varje huvudman vad gäller resurser till undervisning och elevhälsa, något som dock också ska föregås av ytterligare utredning. Därutöver föreslås införande redan nästa år av ett nytt riktat statsbidrag till undervisning och elevhälsa, som ska villkoras med att huvudmännen inte minskar de egna resurserna.

Nacka kommun vill lyfta fram att det i slutbetänkandet inte framgår hur de föreslagna förändringarna av resursstyrningen skulle vara förenligt med en tydlig ansvarsfördelning. För att skolhuvudmännen fullt ut ska kunna vara ansvariga för undervisningen behöver de också kunna styra fullt ut över resurserna till denna.

Det är också oklart hur en sådan statlig resursstyrning som föreslås är förenlig med en mål- och resultatstyrd skola. Innan den mål- och resultatstyrda skolan infördes på 1990-talet styrdes skolan i hög grad av statlig resursstyrning och regelstyrning. Skolans uppgift var då inte heller att varje elev skulle utvecklas så långt möjligt och minst uppnå en lägstanivå i varje ämne. Skolkommisionens resonemang i kapitel 8.2 för lätt tanken till denna tid, snarare än till dagens skolsystem. I den tidigare, regelstyrda skolan skulle miniminivåer för undervisningskostnader kunna formuleras utan större problem, eftersom regelverket styrde faktorer som exempelvis klasstorlek. I en skola där uppdraget istället är att varje elev ska utveckla kunskaper motsvarande minst en lägstanivå i varje ämne är det däremot svårt att ange en optimal kostnadsnivå. .

Skolkommisionens föreslagna åtgärder är också ingripande i det kommunala självstyret, utan att detta närmare kommenteras i konsekvensanalysen.

Analys saknas därtill av vilken betydelse de skolreformer som redan har genomförts för att öka kunskapsresultaten kan förväntas ha om de får fortsätta verka under längre tid. Det finns inget självändamål med stora skolreformer. Fördelar måste vägas mot nackdelar och till de senare hör risken att en ständig osäkerhet skapas för skolans verksamma om vilka förutsättningar som kommer att gälla. Det lägger inte en god grund för verksamhetsutveckling eller för att satsningar ska få genomslag.

När så stora och kostsamma reformer, som dessutom är svårörenliga med en mål- och resultatstyrd skola, föreslås förutsätts att de är motiverade utifrån väldigt starka skäl. Sådana starka skäl framkommer dock inte i slutbetänkandet.

De skäl Skolkommissionen anger för att införa ett villkorat, statligt statsbidrag till undervisning och elevhälsa är att kommunerna inte fördelar resurser kompensatoriskt i särskilt stor utsträckning. Ett annat skäl som uppges är att det inte finns garantier för att huvudmännen totalt sett avsätter tillräckliga resurser idag (sid 223). Därutöver bedöms det kostnadsutjämningsystem som redan finns inte kompensera de kommuner, som Skolkommissionen betecknar som relativt fattiga, i den utsträckning det behövs för att de ska ha förutsättningar att klara skolans kompensatoriska uppdrag (sid 238). Det framgår dock inte hur man i det senare fallet bedömt att det handlar om resursbrist snarare än bristande effektivitet.

Som alternativ åtgärd till ett riktat statsbidrag anges i slutbetänkandet enbart en detaljreglering av resursfördelningen. Däremot beaktas inte att de regleringar som trädde ikraft från och med den 1 juli 2014 och som innebär tydliga krav på att såväl kommuner som rektorer ska fördela resurser efter elevers förutsättningar och behov, i kombination med Skolinspektionens tillsyns- och sanktionsmöjligheter, redan ger de verktyg som staten behöver för att driva på utvecklingen mot ökad kompensatorisk fördelning, alternativt ökade resurser till undervisning, hos de huvudmän och skolor där det finns ett sådant behov. Utöver detta finns idag möjligheter för staten att via Skolverket teckna kontrakt med skolor och huvudmän som behöver ökat stöd för att klara sitt uppdrag.

Skolkommissionen anger också att det är centralt för staten att styra skolans resurser och att etablerandet av en statlig miniminivå för varje huvudmans resurser till undervisning och elevhälsa gör att staten lättare kan följa och än starkare styra resurser till undervisning och elevhälsa (sid 224). Det argumentet är svårt att förstå, i ljuset av den mål- och resultatstyrda skolan som bygger på att det är de som finns närmast eleverna – rektorer och huvudmän – som ska ansvara för att styra resurserna (inom och mellan skolor) utifrån elevernas och de lokala behoven och förutsättningarna.

Skolkommissionen hänvisar också till OECD:s rapport från 2015 om den svenska skolan¹, en studie där man i sin tur lutar sig tungt mot Skolverkets undersökning från 2009², där slutsatsen var att många kommuner saknade en tydlig modell för att fördela resurser mellan skolor. Efter det att OECD:s rapport lagts fram har dock den så kallade "Skolkostnadsutredningens" (SOU 2016:66) kartläggning av kommuners budgetering, visat att i princip alla kommuner fördelar resurser kompensatoriskt idag. En annan förändring som konstaterats på senare tid är de tydliga förbättringar i kunskapsresultat i TIMSS- och PISA-mätningarna.

¹ OECD (2015): "Improving Schools in Sweden: An OECD Perspective".

² Skolverket (2009), "Resursfördelning utifrån förutsättningar och behov?", Rapport nr 330.

Betydelsen av *hur* de befintliga resurserna används diskuteras inte i kapitel 8.2, trots att bland annat Skolverket i sin rapport från år 2009³ påtalat att det särskilt är hur resurserna används som är avgörande för måluppfyllelse och kvalitet, det vill säga faktorer som exempelvis organisation, kompetens, utvecklingsarbete och utvärdering (sid 91). I samma studie föreföll enligt Skolverket skolorna i samtliga intervjuade kommuner, som genomfördes 2007, ha så mycket resurser att det fanns flera sätt att organisera verksamheten och stödet till elever på. ”Förvaltningar, och även rektorer och många lärargrupper ansåg att bristande resurser inte var det avgörande problemet.”(sid 91) Skolverket uppgav också, i samma rapport att ”det finns ingen idealisk resursfördelningsmodell som alla kommuner kan tillämpa”, utan det är viktigt att huvudmän och skolor följer upp och utvärderar resursfördelningen.

Relevant i sammanhanget är också SNS-studien av likvärdigheten i svensk skola från 2011⁴, som Skolkommissionen dock inte refererar till. Forskarna finner här bland annat att skillnaderna i resultat mellan skolor har ökat sedan 1990-talet, men att det är en ökning från en låg nivå och det handlar om 8-10 procent av de totala skillnaderna i resultat mellan eleverna. Resultatskillnaderna mellan elever är mycket större inom skolor än mellan skolor. De finner inte belägg för att de ökade skillnaderna mellan skolor har att göra med resurser. De finner också att elevernas familjebakgrund inte har större genomslag på elevernas resultat än vad som var fallet på 1980-talet. Det framgår inte varför Skolkommissionen inte väger in också denna studie i slutbetänkandet.

Åtgärder som gör att befintliga resurser används på ett mer effektivt sätt kan förväntas ha större betydelse för kunskapsresultaten än åtgärder som innebär ökad tilldelning av resurser. Skolkommissionens förslag går åt motsatt håll genom att påtala att vissa, enligt Skolkommissionen, relativt fattiga kommuner inte kan åstadkomma bättre resultat för att de har otillräckligt med resurser. Dessutom motverkar förslaget om att införa en statlig miniminivå för varje huvudmans kostnader för undervisning och elevhälsa incitamenten för att utveckla verksamheten så att resurserna används mer effektivt. Den huvudman som exempelvis genom att omorganisera arbetsuppgifter, så att lärarna får mer tid för eleverna genom att lyfta administrativa uppgifter från lärare till administrativ personal, skulle bestraffas genom indraget statsbidrag om förändringen leder fram till att kostnaderna för undervisningsdelen minskar.

Enligt den så kallade ”Skolkostnadsutredningen” (SOU 2016:66) så har den tydliga lagstiftning om kommuners resursfördelning som gällt sedan den 1 juli 2014 bidragit till att i princip alla kommuner i dag har en kompensatorisk resursfördelning. Staten kan - utan att det innebär stora kostnader – förstärka detta genom att på olika sätt underlätta för kommunerna att pröva och utvärdera olika fördelningsmodeller för resurserna till skolan.

³ Skolverket (2009), ”Resursfördelning utifrån förutsättningar och behov?”, Rapport nr 330.

⁴ Böhlmark och Holmlund (2011): ”20 år med förändringar i skolan: Vad har hänt med likvärdigheten?”, _SNS Förlag.

Om det förekommer att en huvudman – kommunal eller enskild – underfinansierar undervisningen, så att elever inte ges förutsättningar att nå utbildningens mål, bör staten använda de tillsyns- och sanktionsverktyg som Skolinspektionen har till förfogande.

Därtill finns ett redan remitterat förslag från ”Skolkostnadsutredningen” (SOU 2016:66), som innebär att det ska framgå i skollagen att kommuners ersättning till enskilda huvudmän alltid ska bestå av ett strukturbidrag, utöver grundbeloppet och i förekommande fall ett tilläggsbelopp. Strukturbidraget avser den del av resurserna till skolan som tar hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov. Syftet är att säkerställa lika villkor mellan kommunala och enskilda huvudmän. Införandet av en sådan bestämmelse kan förväntas bidra ytterligare till att kommunerna utvecklar den kompensatoriska delen av resursfördelningen. Detta är dock inte heller något som tas upp i kapitel 8.2.

Sammantaget anser Nacka kommun att Skolkommissionen inte har visat att det faktiskt finns ett behov av så starka inslag av statlig resursstyrning i den mål- och resultatstyrda skolan som föreslås i kapitel 8.2.

En högre grad av kompensatorisk resursfördelning skulle naturligtvis kunna underlättas om staten förstärker resurserna till kommunerna, men det behöver i sådant fall ske inom ramen för det generella statsbidraget och inte på sätt som medför en otydlig ansvarsfördelning och en ineffektiv mål- och resultatstyrning.

Skolkommissionen lyfter på ett förtjänstfullt sätt fram vikten av tillit mellan olika nivåer i skolsystemet. Staten kan bidra till detta inte minst genom att använda de befintliga statliga verktygen för att understödja och stärka det arbete som redan pågår i kommunerna av att utveckla resursfördelningsmodeller som främjar hög kvalitet i skolan för alla elever.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

16 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

§ 88

Dnr NTN 2017/117

Motion – Bygg en strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs

Motion den 6 februari 2017 av Sidney Holm (MP)

Beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut. Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen med hänvisning till att Trafikverket planerar att rusta upp och förbättra tillgängligheten och trafiksäkerheten längs den befintliga gång- och cykelvägen längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs. Det är Trafikverkets ansvar som väghållare för Ältavägen att ordna en trygg och säker väg för oskyddade trafikanter.

Ärendet

I motionen föreslås att kommunen ska upprätta kontakt med alla berörda parter (markägare, förvaltare samt väghållare) för att komma överens om utformning och finansiering av en trädäcksförbindelse mellan Kvarnen i Hästhagen och Nackanäsbron.

I kommunens förstudie om strandpromenader i Nacka kommun är denna sträcka inte utpekad eller prioriterad som strandpromenad, detta då det redan finns en befintlig gång- och cykelväg längs med Ältavägen som har utsikt över Järlasjön. Trafikverket, som är väghållare för Ältavägen, planerar dessutom att rusta upp gång- och cykelvägen för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna längs sträckan mellan Hästhagen och Nackanäs. Byggstart är planerad till 2018.

Förslagen i motionen

I motionen föreslås att kommunen ska upprätta kontakt med alla berörda parter för att komma överens om utformning och finansiering av en trädäcksförbindelse mellan Kvarnen i Hästhagen och Nackanäsbron. Sträckan mellan Hästhagen och Nackanäs samt det trafiksäkerhetsreglerade övergångsstället vid Nacka kvarn beskrivs i motionen som olycksdrabbade. Motionslämnaren anser att den befintliga gång- och cykelvägen längs Ältavägen inte är en bra väg för barnen i Hästhagen att gå eller cykla på till och från skolan i Sickla. Detta då man menar att gående och långsamma cyklister hamnar mellan fortkörande pendelcyklister på ena sidan och mötande tung trafik som passerar inom vingelavstånd på andra sidan. Motionslämnaren menar därför att ett bredare trädäck längs vattnet mellan Hästhagen och Nackanäs skulle bidra till ökad säkerhet för oskyddade trafikanter vilket även skulle uppmuntra till mindre bilkörning. Vidare framhålls även fördelen med att knyta samman centrala Nacka med Hästhagen och de östra delarna av Nackareservatet på ett bra och mer naturskönt sätt längs vattnet, samt att tillgängligheten till och från både Järlasjöns stränder och Nackareservatets joggingslingor skulle förbättras.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

16 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämndens utredning och bedömning

Marken där strandpromenaden föreslås anläggas ligger i Nacka kommun men ägs av Stockholms stad. Området utgör naturreservat och omfattas av strandskydd likväl som riksintresse för friluftsliv. Trafikverket är väghållare för Ältavägen samt gång- och cykelvägen längs Ältavägen.

Enheten för planering och tillstånd har varit i kontakt med Trafikverket och de är inte intresserade av att anlägga eller medfinansiera en strandpromenad längs sträckan då de planerar att rusta upp den befintliga gång- och cykelvägen längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs. Åtgärderna som de avsatt medel för ämnar förbättra det regionala cykelstråket genom att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna. Byggstarten för projektet är planerad till 2018.

I kommunens förstudie från 2013 om strandpromenader i Nacka kommun har både befintliga samt planerade promenadstråk utmed havsstränder och sjöar pekats ut och prioriterats för att ytterligare förbättra tillgängligheten för allmänheten till kommunens vattennära lägen. Sträckan längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs är inte utpekad eller prioriterad som strandpromenad i programmet. Detta med anledning av att det redan finns en gång- och cykelväg längs med Ältavägen som har utsikt över Järlasjön. Sträckor som har prioriterats är platser där det i dagsläget inte finns någon alternativ väg för gångtrafikanter och cyklister. Den 20 maj 2014 beslutade dåvarande Tekniska nämnden att en strandpromenad längs med södra sidan om Järlasjön inte ska prioriteras inom den närmsta tiden men att den ska finnas med i framtida planering.

En strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs skulle utan tvekan bidra till en ökad vattenkontakt men då det redan finns en alternativ gång- och cykelväg skulle tillgängligheten endast öka marginellt. I egenskap av väghållare är det Trafikverkets ansvar att ordna en trygg och säker lösning för de oskyddade trafikanterna mellan Hästhagen och Nackanäs. I och med att Trafikverket redan planerar att bygga om den befintliga gång- och cykelvägen för att öka både framkomligheten och trafiksäkerheten anser enheten för planering och tillstånd att nyttan av den är större än en ny strandpromenad i dagsläget, framför allt om man beaktar kostnadsfrågan i och med att den åtgärden helt kommer bekostas av Trafikverket.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Att både utreda och anlägga en strandpromenad är kostsamt. Utökad budget för såväl utredning som anläggning av strandpromenader skulle krävas. Budgeten för skötsel av strandpromenader skulle därefter även öka.

Konsekvenser för barn

En ny strandpromenad längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs skulle skapa en ytterligare alternativ väg för barn att gå till och från skola och fritidsaktiviteter mellan

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

16 maj 2017

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Natur- och trafiknämnden

Hästhagen och Nackanäs. En strandpromenad byggs i en trafikseparerad miljö vilket skulle vara positivt för barn då de är mindre trafikmedvetna än vuxna. Emellertid är Trafikverkets planerade upprustning av den befintliga gång- och cykelvägen till fördel även för barn då syftet med upprustningen är att öka framkomligheten och trafiksäkerheten.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2017-05-02

Bilaga 1 Motion – Bygg en strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs, den 6 februari 2017 av Sidney Holm (MP)

Yrkanden

Per Chrisander (MP) yrkade avslag på förslag till beslut. Christina Ståldal (NL) instämde i avslagsyrkandet.

Leopold Birkholm (KD) yrkade bifall till enheten förslag till beslut. Björn Strehlnert (C) instämde i bifallsyrkandet.

Beslutsgång

Med avslag på Per Chrisanders avslagsyrkande beslutade nämnden i enlighet med Leopold Birkholms bifallsyrkande.

Protokollsanteckningar

Per Chrisander (MP), Anne Magnusson (MP) och Lena Rönnerstam (S) lät anteckna följande till protokollet.

” I motionen klargörs många stora fördelar med att anlägga en strandpromenad för gång- och mindre snabba cykeltrafikanter. Den upprustning som Trafikverket planerar av Ältavägen bör fokusera på de snabbare cykeltrafikanternas behov. Den del av finansieringen som behövs för att bättre än nu tillgodose de behov som gång- och mindre snabba cykeltrafikanter, framför allt skolbarn, har borde då kunna föras över till strandpromenaden. Det är bra när de begränsade anläggningsresurser som finns för gång- och cykeltrafik nyttjas optimalt. Även om det tar planeringsresurser i anspråk så skulle det vara en samhällsekonomisk vinst, förutom övriga fördelar, om den hittillsvarande planeringen ändras i enlighet med motionens förslag.”

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande till protokollet.

” Nackalistan tyckte att det fanns mycket stor anledning att gå motionen till mötes och se till att det blir en både naturskön och trafiksäker väg, för både barn och vuxna. ”

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

2017-05-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr NTN 2017/117

Natur- och trafiknämnden

Motion – Bygg en strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs

Motion den 6 februari 2017 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut. Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen med hänvisning till att Trafikverket planerar att rusta upp och förbättra tillgängligheten och trafiksäkerheten längs den befintliga gång- och cykelvägen längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs. Det är Trafikverkets ansvar som väghållare för Ältavägen att ordna en trygg och säker väg för oskyddade trafikanter.

Sammanfattning

I motionen föreslås att kommunen ska upprätta kontakt med alla berörda parter (markägare, förvaltare samt väghållare) för att komma överens om utformning och finansiering av en trädäcksförbindelse mellan Kvarnen i Hästhagen och Nackanäsbron.

I kommunens förstudie om strandpromenader i Nacka kommun är denna sträcka inte utpekad eller prioriterad som strandpromenad, detta då det redan finns en befintlig gång- och cykelväg längs med Ältavägen som har utsikt över Järlasjön. Trafikverket, som är väghållare för Ältavägen, planerar dessutom att rusta upp gång- och cykelvägen för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna längs sträckan mellan Hästhagen och Nackanäs. Byggstart är planerad till 2018.

Förslagen i motionen

I motionen föreslås att kommunen ska upprätta kontakt med alla berörda parter för att komma överens om utformning och finansiering av en trädäcksförbindelse mellan Kvarnen i Hästhagen och Nackanäsbron. Sträckan mellan Hästhagen och Nackanäs samt det trafiksäkerhetsreglerade övergångsstället vid Nacka kvarn beskrivs i motionen som olycksdrabbade. Motionslämnaren anser att den befintliga gång- och cykelvägen längs Ältavägen inte är en bra väg för barnen i Hästhagen att gå eller cykla på till och från skolan i Sickla. Detta då man menar att gående och långsamma cyklister hamnar mellan fortkörande

pendelcyklister på ena sidan och mötande tung trafik som passerar inom vingelavstånd på andra sidan. Motionslämnaren menar därför att ett bredare trädäck längs vattnet mellan Hästhagen och Nackanäs skulle bidra till ökad säkerhet för oskyddade trafikanter vilket även skulle uppmuntra till mindre bilkörning. Vidare framhålls även fördelen med att knyta samman centrala Nacka med Hästhagen och de östra delarna av Nackareservatet på ett bra och mer naturskönt sätt längs vattnet, samt att tillgängligheten till och från både Järlasjöns stränder och Nackareservatets joggingslingor skulle förbättras.

Enhetens utredning och bedömning

Marken där strandpromenaden föreslås anläggas ligger i Nacka kommun men ägs av Stockholms stad. Området utgör naturreservat och omfattas av strandskydd likväl som riksintresse för friluftsliv. Trafikverket är väghållare för Ältavägen samt gång- och cykelvägen längs Ältavägen.

Enheten för planering och tillstånd har varit i kontakt med Trafikverket och de är inte intresserade av att anlägga eller medfinansiera en strandpromenad längs sträckan då de planerar att rusta upp den befintliga gång- och cykelvägen längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs. Åtgärderna som de avsatt medel för ämnar förbättra det regionala cykelstråket genom att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna. Byggstarten för projektet är planerad till 2018.

I kommunens förstudie från 2013 om strandpromenader i Nacka kommun har både befintliga samt planerade promenadstråk utmed havsstränder och sjöar pekats ut och prioriterats för att ytterligare förbättra tillgängligheten för allmänheten till kommunens vattennära lägen. Sträckan längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs är inte utpekad eller prioriterad som strandpromenad i programmet. Detta med anledning av att det redan finns en gång- och cykelväg längs med Ältavägen som har utsikt över Järlasjön. Sträckor som har prioriterats är platser där det i dagsläget inte finns någon alternativ väg för gångtrafikanter och cyklister. Den 20 maj 2014 beslutade dåvarande Tekniska nämnden att en strandpromenad längs med södra sidan om Järlasjön inte ska prioriteras inom den närmsta tiden men att den ska finnas med i framtida planering.

En strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs skulle utan tvekan bidra till en ökad vattenkontakt men då det redan finns en alternativ gång- och cykelväg skulle tillgängligheten endast öka marginellt. I egenskap av väghållare är det Trafikverkets ansvar att ordna en trygg och säker lösning för de oskyddade trafikanterna mellan Hästhagen och Nackanäs. I och med att Trafikverket redan planerar att bygga om den befintliga gång- och cykelvägen för att öka både framkomligheten och trafiksäkerheten anser enheten för planering och tillstånd att nyttan av den är större än en ny strandpromenad i dagsläget, framför allt om man beaktar kostnadsfrågan i och med att den åtgärden helt kommer bekostas av Trafikverket.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Att både utreda och anlägga en strandpromenad är kostsamt. Utökad budget för såväl utredning som anläggning av strandpromenader skulle krävas. Budgeten för skötsel av strandpromenader skulle därefter även öka.

Konsekvenser för barn

En ny strandpromenad längs Ältavägen mellan Hästhagen och Nackanäs skulle skapa en ytterligare alternativ väg för barn att gå till och från skola och fritidsaktiviteter mellan Hästhagen och Nackanäs. En strandpromenad byggs i en trafikseparerad miljö vilket skulle vara positivt för barn då de är mindre trafikmedvetna än vuxna. Emellertid är Trafikverkets planerade upprustning av den befintliga gång- och cykelvägen till fördel även för barn då syftet med upprustningen är att öka framkomligheten och trafiksäkerheten.

Bilaga

Bilaga 1 Motion – Bygg en strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs, den 6 februari 2017 av Sidney Holm (MP)

Mikael Ranhagen
Enhetschef
Enheten för planering och tillstånd

Malin Zeidlitz
Trafikplanerare
Enheten för planering och tillstånd

Bygg en strandpromenad mellan Hästhagen och Nackanäs

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2017-02-06

Nackas mest olycksdrabbade gång-/cykelbana? – Idag finns det ingen bra väg att gå, jogga eller cykla mellan Hästhagen och Nackanäs. Barnen i Hästhagen är hänvisade till gång/cykelbanan längs Ältavägen om de vill gå eller cykla till den närbelägna skolan i Sickla. Idag måste de först korsa den tidvis livligt trafikerade Ältavägen för att komma till gång- och cykelbanan på Ältavägens vänstra sida.

Hela cykelbanan ligger i en lång utförlöpa och snabba pendelcyklister kommer ofta upp i hastigheter över 50 km/h. Långsammare cyklister ska hålla till höger så snabbare cyklister kan svischa förbi på vänster sida, samtidigt som mötande tung trafik passerar inom vingelavstånd på höger sida. Sträckan där Hästhagens cyklister ansluter till Ältavägen är förmodligen Nackas mest olycksdrabbade.

Samhällsplanering ska uppmuntra till rörelse - Att röra sig utan bil mellan Hästhagen och Nackanäs är en allt annat än munter upplevelse. Ett lite bredare trädäck längs vattnet mellan Hästhagsvägen och Nackanäsbron för gående, joggare och långsammare cyklister skulle bidra till ökad säkerhet för oskyddade trafikanter vilket i sin tur skulle uppmuntra till mindre bilkörning. Idag är det knappast någon förälder i Hästhagen som vågar låta sina barn cykla eller gå till den närliggande Sickla skola, av förklarliga skäl är det fler som skjutsar med bil.

Den felande länken - Dagens sträckning av GC vägen är dessutom väldigt ful och trist. Ett naturskönt alternativ längs vattnet skulle på ett bra sätt knyta ihop centrala Nacka med Hästhagens vackra villaområde och de östra delarna av Nackareservatet. Strandpromenaden skulle utöver att tillgängliggöra mer av Järlasjöns stränder för alla kommuninvånare också ta bort den felande länken för alla motionärer på väg till och från många av Nackareservatets joggingslingor och uppmuntra till en hälsosam livsstil.

Området kring den aktuella vägsträckan tillhör Nacka men ägs av Erstavik och förvaltas av Stockholm. Fastigheten Stora Nynäs (gamla Nacka värdshus) invid Nackanäsbron där strandpromenaden är tänkt att ansluta till Nackanäsbron ägs idag av Stockholm kommun.

Miljöpartiet yrkar på att:

- ❖ Kommunen tar kontakt med alla berörda parter för att komma överens om utformning och finansiering av en trädäckförbindelse mellan Kvarnen i Hästhagen och Nackanäsbron.

Sidney Holm (MP)

